

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2'—; za Nemčijo
K 2'50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3'—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani!

Spisi se morajo po-
slati do 10., berici do
15. prejšnjega mesca

Koledar za julij.

Namen molitve za julij (mali srpan), določen od sv. Očeta:

Ranjeni, vjeti in bolni vojaki.

	Dnevi	Godovi	Posebni nameni molitve so vsi važni dogodki, potrebe in stiske, ki bi se pripetile	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
				Ljublj. škof.	Iavant. škof.
1	Četrtek	Sveta Kri	Ugodno vreme. Mir.	Ljublj. Trnovo	Zibika
2	Petek	Obisk. bl. D. M	Da bi bl. D. Marija tudi nas obiskala	Draga	} Sladka gora
3	Sobota	Heliodor	Naši župani	Selca	
4	Nedelja	Urh	Mlačni v veri. Abtinentje.	Smednik	Dramlje
5	Poned.	Ciril in Metod	Zedinjenje Slovanov s katol. Cerkvijo	Komenda	Kalobje
6	Torek	Izaija, prerok	Večne smrti, reši nas o Gospod!	Radomlje	Slivnica
7	Sreda	Pulherija	Potrpljenje v nadlogah	Št. Janž	Sv. Stefan
8	Četrtek	Elizabeta, kr.	Mir in sloga med kršč. vladarji	Šempet. p. N. M.	Sv. Vid
9	Petek	Veronika	Domači reveži	Šempeter n. K.	Žusem
10	Sobota	Amalija	Skušnjav hudičevih reši nas o Gospod!	Naklo	} Nova cerkev
11	Nedelja	Pij I., papež	Sv. Oče in cerkv. razmere v Furlaniji	Podraga	
12	Poned.	Moh. in Fort.	Družba sv. Mohorja	Žužemberg	} Vojnik boln.
13	Torek	Anaklet	Rimske kongregacije	Čemšenik	
14	Sreda	Bonaventura	Redovi sv. Frančiška	Vodice	} Vitanje
15	Četrtek	Henrik, cesar	Braća cesarska hiša	Borovnica	
16	Petek	Bl. D. M. Karm.	Bratovščina karmelskega škapularja	Vranja peč	} Dobrna
17	Sobota	Aleš	Šibe potresa reši nas o Gospod!		
18	Nedelja	Kamil	Bolniki, bolnišnice in njih oskrbniki	Ljublj. d. boln.	} Sv. Martin
19	Poned.	Vincencij	Sinovi in hčere sv. Vincencija	Ljublj. J. Srce	
20	Torek	Marjeta	Treska in hud. vrem. reši nas o Gosp.	Prečina	Črešnjice
21	Sreda	Praksedis	Družbe sv. Vincencija	Planina koč.	Frankolovo
22	Četrtek	M. Magdalena	Spreobrnjenje očitnih grešnikov	Sodražica	Sv. Jošt
23	Petek	Apolinar	Katoliški pisatelji	Zlato polje	} Gornji grad
24	Sobota	Kristina	Služkinje in dekle	Šentjurska g.	
25	Nedelja	Jakob ap.	Portugalska in Španska	Ljublj. sv. Jak.	} Ljubno
26	Poned.	Ana	Krščanske matere	Loka Kapuc.	
27	Torek	Pantaleon	Naši obrtniki	Voglje	} Straža
28	Sreda	Nazarij	Koprška cerkev in Istrija	Gora p. Idriji	
29	Četrtek	Marta	Dela usmiljenja	Sv. Magd. na g.	Rečica
30	Petek	Ahdon in Sen.	Katoličani med nekatoličani	Kostanjevica	} Rečica
31	Sobota	Ignacij	Sinovi sv. Ign. Vsi v juliju umrli. Idrija	Idrija	

Odpustki

za mesec julij 1915.

1. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

2. Petek, prvi v mesecu. Obiskanje Marije Device. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki gredo k spovedi in spravnemu sv. obhajilu, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj; d) udom škapularske bratovščine karmelske Matere božje v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

3. Sobota, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo

svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežne Matere božje, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta.

4. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo v namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) tistim, ki nosijo višnjev škapulir.

7. Sreda. Sv. Ciril in Metod. Sv. Lovrencij Brindiški. Popolni odpustek: a) udom apostolstva sv. Cirila in Metoda; b) tretjerednikom.

8. Četrtek. Sv. Elizabeta, kraljica portugalska. Popolni odpustek tretjerednikom.

9. Petek. Sv. Nikolaj in tovariši. Popolni odpustek tretjerednikom.

„Kam naj vas še udarim?“...

Izaija I, 5.

Vojni požar traja vedno dalje, — da, vedno silneje... Hiša se vnema za hišo... Tudi našo streho je že zajel požar... Zahodnji pas naše slovenske domovine je že spremenjen v bojišče. Po Goriškem onstran Soče in ob Soči grmé kanoni, šrapneli se razletavajo, polja teptajo, hiše plenijo in rušijo in — naše ubogo primorsko ljudstvo je moralo pred vojno vihro nenadoma popustiti svoj dom, svoja polja, svojo živino ter bežati v tuje kraje, da si otme vsaj golo življenje. Naša zemlja, naš narod trpi in ječi pod grozo strašne vojske...

Zadnja številka »Bogoljuba« ni več prišla v roke vsem našim naročnikom in tudi ta ne bo. En del naših Primorcev je razpršenih na vse kraje... Vsa slovenska zemlja je proglašena za bojno ozemlje. Fante in može naše — do 50. leta! — pa še vedno kličejo pod orožje in pošiljajo v bojno črto. Domovi naši in naše cerkve se vedno bolj izpraznujejo... Vsa domovina ječi pod silnim pritiskom grozne šibe božje.....

»Bogoljub« je dozdej prinašal tolažilna pisma, in srečnega bi se štel, ko bi mogel vltiti nekaj tolažbe v srca vseh onih, katerim je vojska prinesla toliko bridkosti.¹

Toda ne samó tolažiti je »Bogoljubov« poklic, ampak tudi resnico povedati. In eno resnico, ki jo opažamo že dalj časa,

¹ Dajte ta pisma brat tudi takim, ki »Bogoljuba« sami nimajo ali ga niti ne poznajo, pa so tolažbe potrebni! Storili boste dobro delo; saj žalostne tolažiti se šteje med duhovna dela usmiljenja. Morda pa pri tem koga tudi nagovorite in pridobite za novega naročnika, saj bo tolažbe še treba in »Bogoljub« bo še veliko tolažilnega prinesel.

kar vojska traja, se nam zdi potrebno, danes zapisati.

Ta bridka resnica pa je ta, da — kot vse kaže — vojska, kakor je grozna, ljudi ne bo veliko poboljšala...

Mi duhovni gotovo nismo vojske krivi. Ali vrjamate, da nas niso prav nič vprašali, če smo zadovoljni, da bodi vojska ali ne? Tudi ni razumljivo, kako pridemo do tega ravno mi, da bi vojske delali, ki imamo vendar z vojskami najmanj opraviti. Mi vodimo duhovno vojsko, mnogi vodimo tudi »sveto« vojsko, ki je pa prav nedolžna, — za krvavo vojsko so pa drugi gospodje.

Torej mi nismo krivi vojske! Če je pa že — brez nas — vojska nastala, če je táko gorje nad ljudstvo — brez naše krivde — moralo priti, potem bi si pa pač želeli — to je pa res —, da bi to strašno gorje svetu vsaj v duhovnem oziru kaj koristilo; če je na eni strani škoda takó ogromna, da bi bilo na drugi vendar kaj dobička. Takó želijo vsi pošteni in pametni ljudje.

Toda kakor kaže, si od vojske znatnega zboljšanja nimamo obetati.

Ali mar opazimo kako posebno spremembo v življenju ljudstva? Ali vidimo ljudi hoditi po cestah oblečene v rašovnik, glavo potreseno s pepelom? — kakor beremo v zgodbah stare zaveze, da so ljudje delali, kadar je šiba božja prišla nadnje. No, razume se, da tega ne zahtevamo tako po besedi, ampak da s tem mislimo samó duha spokornosti, ki bi ga bilo v tem času splošne žalosti več želeti. Toda o tem duhu spokornosti ni veliko sluha.

Glede nečimrnosti v obleki nočejo prav nič popustiti. Po mestih še vedno tisto spakovanje kakor je bilo prej; po

kmetih pa jih precej pridno posnemajo, ne sicer v vsem, ampak v marsičem, kar bi ne bilo treba. Kam je izginila nekdanja ljuba preprostost na kmetih! Oh, ne bo se več vrnila; tudi vojska je ne bo več nazaj pripeljala.

Največ pokore je še pri jedi. To pa seveda bolj zato, ker si ljudje privoščiti ne morejo, kakor da bi si prostovoljno odrekli. No, pa glede jedi se ne more zameriti, ako si privoščijo, kar je prav, seveda če imajo in premorejo.

Drugače je pa z reči, brez katerih se dá veliko lažje izhajati kakor brez jedi. In taka reč je pijača. Pije se pa le vtoliko manj, kolikor je odšlo pivcev v vojsko. Zaradi pomanjkanja pivcev je pač v marsikateri gostilni bolj prazno. Toda tisti, ki so doma ostali ali ki domú prihajajo ali se od doma poslavljajo, pa ne pijejo nič manj ampak še več; ker ljudje živé še vedno v stari neumni veri, da je pijača zdravilo za vse bolečine, da poplakne vso žalost, osladi vse grenkosti, popravi vse nesreče, — kakor bi ne bila potem, ko se glava zopet strezne, bolečina ravno taka ali morda še večja!

Pa tudi o velikih nerodnostih, kakršnih bi tudi v mirnem času ne smelo biti, se sliši zdaj v času vojske. Tudi zdaj ne mirujejo popolnoma pretepi in poboji, kar je še bolj žalostno slišati kakor v navadnih razmerah.

Pri vojaških naborih se razvijajo še vedno razne strasti in na dan udari stara surovost in podivjanost, o kateri smo že mislili, da je premagana. Da so mladi ljudje takrat malo bolj koražni in glasni, da malo zavriskajo in zapojejo, tega jim že ni mogoče zameriti. Toda da mora ob tej priliki biti vse pijano, da mnogi ne morejo tega dneva preživeti brez prav grdega preklinjevanja, rohnenja in pridušanja, ki se jim neprestano vsiplje iz ust, to je velik madež našega moštva.

Ostudno bogokletstvo se zdi, da se sploh širi med našim ljudstvom bolj in bolj, in treba bo misliti, kaj bi se ukrenilo, da se ta predrzna grdobija ne razširi še bolj, ampak kar najbolj mogoče zatre.

Groza pa človeka obhaja, ako sliši, da se tudi med vojaštvom godé zdaj v vojnem času nerodnosti, hudobije in grdobije, kakršnih bi nikoli ne smelo biti, zdaj so pa še vse hujše obsodbe vredne: kvan-tanje, pijančevanje, bogokletstvo in nečistovanje. In to pri ljudeh, ki gledajo smrti v obraz! Da tudi strah pred smrtjo, pred sodbo, pred peklom, strasti ne more za-

držati in ljudi od greha ne odvrniti, to je pa takó žalostno, da bi človek skoro obupal nad človeškim rodom.

Brezbožneži pa tudi večinoma niso prišli do spoznanja, nekateri celo Boga izzivljajo kakor so ga Judje pod križem: »Če si Bog, pomagaj nam in sebi!«, ter se pripravljajo, kakó bodo po končani vojski izlili zdaj zadrževani srd na Cerkev, cerkvene služabnike in prijatelje.

Seveda takó ni samo pri nas Slovincih, marveč takó je povsod, kjer so od vojske prizadeti; žalibog, da pri nas tudi! Na življenju našem se vojska malo pozna. Jamramo pač, jamramo nad to nesrečno vojsko, ki napravlja tako grozno razdejanje, poboljšamo se pa ne.

Ali nismo že dosti tepeni? Kaj bi nam Bog še mogel storiti, da bi nam šlo vendar kaj k srcu?!

Ko človek to premišljuje, se spomni na besede, ki jih je pred nekaj tisoč leti govoril Gospod izraelskemu ljudstvu po preroku Izaiju: »Gorje grešnemu rodu, s pregreho obteženemu ljudstvu, hudobnemu zarodu, pregrešnim otrokom!

Kam naj vas še udarim, ko hudobijo na hudobijo nakladate? Glava je vsa bolna in srce vse medlo.

Vaša dežela je puščava, vaša mesta z ognjem požgana, vašo pokrajino vpričo vas tujci žrejo in pušča bo, kakor po sovražnem pokončanju.

Četudi svoje roke stegate, vendar od vas obračam svoje oči; in četudi pomnožujete molitev, vas vendar ne bom uslišal, zakaj vaše roke so polne krvi.

Umijte se, očistite se; hudobnost svojih misli spravite spred mojih oči, nehajte napačno počenjati.

Potem pridite in pritožite se nad menoj, pravi Gospod.

Če ste voljni in me poslušate, boste dobre deleže uživali.

Ako pa nočete in me k jezi dražite, naj vas meč požre, ker Gospodova usta so govorila.« (Izaija I., 4—21.)

No, ali se te večtisočletne besede ne podado tudi za naš čas in sedanje razmere?

Ali pa ni v teh besedah tudi podan odgovor na tisto vprašanje, ki ga ljudje večkrat stavijo: »Toliko molimo za mir, pa nismo uslišani.« Bog nam sam pové, zakaj nismo uslišani. Ako ima Bog s to vojsko namen, ljudi pripraviti k spoznanju in spreobrnjenju, potem moramo priznati, da ta namen še ni dosežen, in

zato ni čudno, če vojske še noče biti konec, ampak se vnamajo le še vedno nove vojske...

Kolikor je na nas ležeče, storimo, kar moremo, da Boga potolažimo za svoje in tuje grehe! Poleg goreče molitve, ki naj ne preneha, si naložimo večkrat tudi kako prostovoljno pokoro! V obleki bodimo skromni in ponižni, v jedi zmerni in preprosti; odložimo vso nepotrebno potratnost; škodljivo pijančevanje pa še veliko bolj odpravljajmo in preganjajmo! Ponoči in ob nedeljah naj bo po vaseh in mestih popoln mir! V vsem javnem in zasebnem

življenju kažimo, da se zavedamo, da teža roke božje leži nad nami in da se nam zdaj dva krat ne spodobi šopiriti se ali celó uganjati kake nerednosti in nerodnosti! — Vojakom, domačim svojim in znanem, pa naročajte in priporočajte, osebno ali v pismih, da naj se nikdar ne dado zapeljati od slabih tovarišev, marveč naj se zavedajo, v kaki nevarnosti so; namesto kvantanja naj kličejo Jezusa in Marijo na pomoč, namesto preklinjanja naj obujajo kesanje! — Za umirajoče vojake pa molite, molite, molite, kajti možaki padajo trumoma dan na dan in duše stopajo pred Sodnika!...

Ne jokaj!

(Priredil Marianus.)

Nemški župnik Wibbelt je poslal med svet drobno knjižico s tem naslovom ter jo poklonil onim materam in ženam, ki so vkljub svojim molitvam in prošnjam izgubile v boju svoje sinove in može. Povzemimo na kratko misli te knjižice, da potolažimo z njimi tudi naše matere, katerih dragi so prelili kri za očetnjavo.

Nepričakovano nam je zagrozila huda šiba božja — vojska. Takoj za njo pa je izbruhnila nova, skrivnostna vojska, vojska molitve, katera se na vseh krajih dviga proti nebu. Možje in mladeniči so šli v boj, a mi smo ostali doma in molili ter prosili Gospoda, naj pomaga našim ljubim, v boju stoječim vojakom. Tudi ti, draga mati, žalostna žena, si molila, molila z vročimi solzami. Mislila si, da tvoja goreča molitev gotovo odvrne pogubonosno kroglo od tvojega sina, od tvojega moža, toda — on je vendarle padel. Tedaj so se povsile tvoje roke in proti nebu se je dvignila mila tožba tvojih ust: »Ali nisi slišal, Gospod, moje molitve? Ali je bila moja molitev popolnoma zastonj?« In boleost je takrat prebodla tvojo dušo in ne da ti nikdar pokoja. Oh, čemu sveti še solnce, čemu hočem še živeti, ko nimam več najdražjega!...

Glej, tedaj pa pristopi nekdo k tebi in te gleda z očmi, polnimi sočutja. Svojo nežno roko položi na tvoje rame in kakor balzam se izlije v tvoje srce tolažilna beseda: **Ne jokaj!**« Precej ga spoznaš in veš, da je Kristus Gospod izgovoril te besede, ko je bival še na zemlji. Pred tvojim dušnim očesom vstaja prizor, katerega si že tolikokrat čula v sv. evangeliu. Bilo je

v Najmu. Pogrebni sprevod je pravkar dospel do mestnih vrat. Mnogo pogrebcev spremlja žalostno vdovo, ki je izgubila edinega sina. Tedaj pride mimo Gospod, ki je poln sočutja dejal jokajoči materi: »Ne jokaj!« Dotaknil se je nosilnice in nosilci so obstali. Jezus pa je rekel: »Mladič, rečem ti, vstani!« In precej je mrlič vstal in Gospod ga je dal njegovi materi.

Na to se spominjaš, kajne, toda zlasti sedaj šele more tvoje srce tožiti: Zakaj pa meni nisi pomagal, moj Zveličar? Če si mogel obuditi mrtvega mladeniča, bi mogel tudi smrti obvarovati onega, za katerega moram sedaj žalovati. Ali nimaš več toliko sočutja za trpeče? Tako bi mogoče lahko tožila; toda nikar tega ne stori. Gospod čuti enako s teboj, kakor z ubogo vdovo v Najmu in pravtako tudi tebe tolaži s pomilovalno besedo: »Ne jokaj!« Moraš ga poslušati in sprejeti njegove besede z vdanim srcem. Premišljujva na kratko dragoceno božjo besedo, katera je tudi v tvojo tolažbo bila rečena. Ne jokaj — to se ne pravi, da ne smeš prav nič jokati; Gospod sam nam je dal solze v polajšavo in Zveličar sam je jokal, ko mu je umrl dragi prijatelj Lazar. Le jokaj in premišluj o padlem njegove dobre lastnosti! Ohrani ga vedno v spominu! Ali ne jokaj z nevdanostjo v božjo voljo in ne zametuj božje tolažbe! Ne jokaj neutolažljivo, ker take solze niso krščanske. Ne jokaj preveč, kajti kar Bog stori, vse prav stori! Zveličar je zagotavljal: »Vsi lasje vaše glave so vam štetí, in niti vrabec ne pade s strehe brez volje

mojega Očeta.« Ali naj torej človek z neumrjočo dušo pade brez volje božje? Po roki sovražnika je padel, pa le po pripuščenju božje volje, kajti njegova ura je prišla. Sv. apostol nas zagotavlja, da je za onega, ki Boga ljubi, vse dobro, naj ga zadene karkoli; zato smemo biti prepričani, da to velja tudi o smrti, o njeni uri in njenem načinu, saj vendar za človeka ni nič važnejšega od smrti. Po svoji modrosti in očetovski dobroti je Bog tudi v boju padlim določil njih cilj življenja, in kar je on storil, je dobro. Poglej, ljuba

je, to smemo upati, večni mir pri Bogu in večno srečo v nebesih. Če je umrl hitro, brez trpljenja, zahvali Boga za to milost! Če pa je moral mnogo trpeti, je bila vendar njegova bolezen kratka v primeri z boleznimi, ki tarejo ljudi mnogo let. Kratko in potrpežljivo trpljenje more nadomestiti vice. Kar se je zgodilo, se je zgodilo po božji volji. Ne jokaj, kajti »drago cena je Gospodu smrt njegovih svetih«. Veliko tolažbo nudi misel, da je umrli dobro končal. Tudi ti se potolaži glede v boju padlega. Saj so se vendar

Gospod, poglej, to naše so dobrave,
na poljih teh, Gospod, naš trud cvete,
ne daj, da tuje jih dobe roke!

žalostna duša, zate je zguba težka, a more ti biti tudi blažilna, če le hočeš, t. j. če se vdaš ponižno v roke Gospodove. Toda pozabi na sebe samo, a misli na njega, ki je padel. Izgubil je življenje, umreti je itak enkrat moral; kaj je par let življenja, ki minejo kot senca! Prost pa je sedaj vseh skrbi in bolesti, nič več ga ne nadlegujejo težave in nevarnosti življenja. Dosegel pa

naši vojaki dobro pripravili, preden so odšli na boj. Kako zvesto so se borili ter izpolnjevali svojo dolžnost ter se vedno spominjali Boga in Marije, kar nam pričajo mnogobrojna njihova pisma. Če je kdo v takem stanju padel, je gotovo srečno umrl; da, taka smrt je že blizu mučenstva.

Pa še nekaj. Ti misliš, da te Bog ni uslišal in da so tvoje molitve zastonj. A to

ni res. Prav nobena pobožna prošnja, nobena pobožnost ni bila zaman. Vse to je pomagalo tvojemu dragemu ter mu izprosilo srečno in dobro smrt. Gotovo padli ve sedaj še bolj za tvojo ljubezen in molitve, ter ti kliče onkraj groba: »Ne jokaj, saj je vse dobro!« — Ne jokaj, saj si s padlim še vedno v zvezi! Res najbrže niti ne veš, kje je njegov grob, da bi ga lepšala in kropila z blagoslovljeno vodo. Zato si tako žalostna. Toda, ljuba duša, ti moreš zanj še mnogo več storiti. Saj živimo v občestvu svetnikov, torej moremo

moč. Le moli in delaj dobro zanj. Ljubezen je močnejša kot smrt. Zlasti se ti priporoča, da ga vpišeš v kako mašno družbo. — Ne jokaj, saj do bri Bog ti ga bo dal nazaj! »In Gospod ga je dal njegovi materi«, pravi sv. pismo. Glej, isti Kristus, ki je takrat osrečil ubogo vdovo v Najmu, bo tudi tvojega dragega nekoč poklical iz groba, čeprav je njegov grob še tako oddaljen. Toda kdaj bo prišlo ono srečno velikonočno jutro? Boš li morala čakati do sodnjega dne? Ne, ne. Kmalu se tudi tebi odpro vrata večnosti in takrat

To so polja naša! Kdo jih ne pozna!
Zanja damo srca, zanja damo kri,
blagoslóvi, o nebeška jih Gospa!

pomagati umrlim z dobrimi deli, s sv. obhajilom in daritvijo sv. maše. Kako dober je Bog, da nas ni ločil od naših dragih umrlih. Naj bo njegov grob kjer hoče, vselej mu moreš poslati svojo duhovno po-

ga že najdeš vsa srečna. Pomisli pa tudi, da te sedaj zopet ena vez manj veže na svet. Zato le k Bogu obračaj svoje misli, tako se boš gotovo združila z njim, ki si ga ljubila!

Trpinu.

Kvišku srce, kaj zdihuješ,
človek, čemu obupuješ?
On, ki vir je vse dobrote,
ne pozabi te sirote.

Sila, trud, sovraštvo mine;
z dvorov večne domovine
spev donel bo zemlji celi:
Blagor njim, ki so trpeli!
S. Serafika.

Nepremagljiva trdnjava.

Z nepopisno grozovitostjo divja svetovna vojska po svetu. Kri teče v potokih, smrtni angel sprejema na bojiščih duše padlih ter jih vodi na oni svet, ranjenci ječijo, ujetniški tabori se polnijo, trdnjave se strahovito napadajo, oblegajo in naskakujejo. Nekatere kljubujejo in se ustavljajo, druge padajo in na njenih porušenihi fortih vihrajo sovražne zastave...

Trdijo, da tako strašne vojske še ni bilo na svetu. In res se zdi, da je bila komaj kdaj hujša. A le z di se. V resnici je pa krvavela že še hujša vojska; v tolažbo za naše žalostne dneve vam jo »Bogoljub« tu opiše.

Kmalu bo že 2000 let tega. Bila je noč pred velikim petkom. Gospod Jezus, kralj neba in zemlje, je ravnokar zapustil sveto obednico. Z mirnim, a gotovim korakom nastopi pot na Oljsko goro, obdan od svojih dragih apostolov. Prost je še, svoboden, v bližini ni nobenega sovražnika. Prost? Ali res? Da in ne. Na videz že, a v resnici ne. Ni več prost, ne, že je vjet. Vjetnik je že, zvezan, nevidna moč ga je vjela in ga pelje, kamor hoče. Kdo bi mogel to biti? Kraljica je, imenitna kraljica in bogata, ki mogočno kraljuje v njegovem Srcu, kakor v trdni in močni trdnjavi. To je njegova ljubezen do nas. Ona, poveljnica trdnjave Srca Jezusovega, ga vodi in pelje. Ravnokar mu je naročila, da je postavil pri zadnji večerji sv. Rešnje Telo, sedaj ga pa pelje v noč trpljenja na vrt Getzemani.

Komaj dospe Jezus v ta vrt, se priplazijo iz temnih prepadov trije mogočni sovražniki, zavezniki. Priplazijo se do trdnjave Srca Jezusovega, napravljene da naskočijo to trdnjavo, da jo obkolijo, da jo uničijo, da jo iztrgajo iz rok poveljnice, kraljice, ljubezni. Ljubezni hočejo zabraniti, da bi ne posla Jezusa v trpljenje in odrešilno smrt. Trije sovražniki-zavezniki: strah in stud in žalost. Gospod jih vidi prihajati. Lahko bi jim zaprl vrata v trdnjavo, duri svoje

Srca. Koliko trpljenja bi si bil prihranil! Toda — ne.

Duri ostanejo odprte. In strah in stud in žalost vkorakajo v trdnjavo. Kdo je vendar pustil vrata odprta? Kraljica, trdnjavska poveljnica sama, ljubezen. Le eno besedo je rekla Jezusu, le eno vprašanje mu je stavila: Kdo bo pa ljudi tolažil v strahu, nesreči in žalosti, kdo jih bo dvigal iz obupa, kdo jim dajal moči, kdo navduševal za boj, kdo jih peljal k zmagi v skušnjavah, če bi sedaj ti ne hotel okusiti in izpiti keliha trpljenja? ... Zadostovalo je. Sovražni zavezniki so že v trdnjavi, v Srcu. Tu pa se jim postavi v bran poveljnica ljubezen.

Prvi napade strah. Napadovalci se navadno poslužujejo v ponočnih bitkah metalcev svetlobe, s katerimi nenadoma razsvetlijo sovražne postojanke, da jih tem lažje zadenejo. Tudi strah se posluži tukaj tega sredstva. Nenadoma razsvetli v tej temni noči trdnjavo. In v svitu te svetle luči se zablščijo Jezusu vse vrvi vseh bičev z vsemi svojimi bolečinami, vsi ostri žebliji, sulica, križ in vsi bodéči trni jutrajšnje trnjeve krone. Kakor granate se razstrelijo v trdnjavi božjega Srca. Tako močno in s tako silo se zarijejo v trdnjavo da še dandanes vidiš križ v tem Srcu in trnjevo krono krog njega. Tisto noč je ta križ in to trnje prvič začutilo presveto Srce ... Videlo je pa tudi v svitu luči, metane od strahu, vse stisnjene pesti, sovražno bliskajoče oči, satanske obraze krvočnih sovražnikov... O grozni strah! Kaj si storil? Že sedaj si Gospoda bičal, s trnjem kronal, na križ pribil! Ubogi Odrešenik vstane, postaja nemiren, hodi sem in tje, sedaj gre k apostolom, sedaj se zopet vrne moleč k Očetu, začne se bati, na vseh udih se tresti. O ubogo Srce, uboga trdnjava božja.

Tedaj pa naskoči drugi sovražnik — stud in izstrelji iz svojega smrtonosnega orožja velikansko število šrapnelov — grehov celega sveta od Adamovega v raj do

zadnjega antikristovega. Grehi vseh časov, vseh krajev, vseh ljudi, vsi, vsi padejo na Jezusa in ga zadenejo, ranijo: že je ves v krvi. In zasmehujoč ga kliče sovražnik: Hura! Grehi! Na njegov hrbet! Ali se ti kaj studijo, tebi čistemu Sinu Brezmadežne? Evo ti, trikrat sveti, evo ti najgrših, najstudnejših grehov! Ha, ha! Z njimi se oblečeš kakor z oblačilom. — In strelski jarki v trdnjavi so se napolnili z grehi in kakor v grdi mlakuži teh grehov se je Jezus skoro potopil. Komaj vstraja; ne, ne more več. Pade in zavzdihne: »Moj Oče, naj gre ta kelih mimo mene...« Strašen stud napade Jezusa in se bori z njim...

Še žalost pride. Nad trdnjavo se stemni nebo. Temno-sivi oblaki ga preprežejo. Ti oblaki so vse zgubljene duše, zgubljene in pogubljene, dasi bo prelita zadnja kapljica Jezusove krvi. Zdi se, da iz temnih oblakov švigajo strele nad trdnjavo in da buči grom... Da, kakor strele padajo kljub Jezusovemu odrešenju — duše v pekel. Duše s krvjo Srca božjega oblite — v peklu. O groza! Kako zdrhti ob tej misli Srce Jezusovo. In grom? Ali ni to stok in jok pravičnih, zaradi pravice preganjanih? Nasprotovanje Cerkvi, preganjanje dobrih kristjanov, smrtne bolečine mučencev? Da, da, ni čuda, da zakliče Jezus: »Moja duša je žalostna do smrti.«

Dolge ure traja ta boj, z vso mogočo silovitostjo divja ta vojska v trdnjavi Srca Jezusovega na Oljski gori. Zavezni sovražniki ponavljajo svoje napade z rastočo drznostjo, a poveljnica ljubezen se noče vdati, ne kapitulira, kljubuje, bori in ustavlja se z nadčloveško močjo. Ustavlja se, trdnjavo brani in čaka pomoči. Izgube so že strašne, kri teče v potokih, že je za kri premalo prostora v trdnjavi, skozi njeno obzidje prodre in teče in kaplja iz Jezusovega telesa na zemljo in jo rdeči. Ko vidi

Oče, Bog vojnih trum, to brezmejno hrabrost poveljnice ljubezni, je ganjen, angela pošlje na bojišče, ki dá moči in krepila Jezusu. Naenkrat nastane preobrat v vojski. Ljubezen, tako čudovito okrepcana, izzove strašen protinapad in zadá zaveznim sovražnikom uničujoče udarce. Strah in stud in žalost obleže poraženi, premagani. Na trdnjavskih fortih Srca Jezusovega pa zavihra zmagoslavna zastava zmagovalne Ljubezni. Na njej zablestijo besede: »Trdnjava je zopet prosta. Odrpta ostane za vedno vsem, ki so potrebni tolažbe. Od sedaj naprej najdejo v tem Srcu mogočno zavetje vsi potrti, žalostni, trpeči, vsi nesrečni. Kakor sedaj, tako bo ljubezen vedno in vsakomur premagala strah in stud in žalost. Zaslužila je to ljubezen Srca Jezusovega v svetovni vojski na Oljski gori.«

Od takrat naprej drhti vsak vtripljaj Srca Jezusovega: »Pridite k meni vsi, ki ste obteženi, in jaz vas bom potolažil!«

* * *

Od tedaj se pomika neprestana procesija k božjemu Srcu, procesija žalostnih, potrlih, nesrečnih... Naravnost nepregledne množice pa hite ravno letos v to trdnjavo iskat tolažbe: vsi narodi, vsi od vojske udarjeni. Gotovo je božje Srce mislilo ono grozno noč na Oljski gori tudi na sedanjo svetovno vojsko in njeno gorje, na vse tisoče nesrečnih vdov, sirot, zapuščenih, umirajočih, trpečih. Ravno te dni so vrata Srca božjega tako široko odprta, kakor še nikdar. Posvetili smo se temu Srcu, prosimo ga vsi za sveti mir, tolažbe iščemo v tem Srcu, solze naše je močtijo, naši klici na pomoč je pretresajo... Naš strah, naš stud ob grozotah vojske, naša neizmerna žalost. O božje Srce, reši nas še teh!

Sveto Srce Jezusovo! V tebe zapupamo.

J. G.

Božje Srce — ti si moje solnce!

Velika daritev na Kalvariji — višek božje ljubezni.

Vi vsi, ki ljubite Boga in želite na veke uživati njegovo sladkost, »pridite, pojdimo na goro Gospodovo« (Mih. 4), na Kalvarijo, na kateri smo se strmeč mudili že v zadnjem sestavku. Pristvovalj smo v duhu veličastni in presv. daritvi Kristusovi. »Gledali smo tvoja dela, o Bog, ter smo zatrepetalj« (primeri Hab. 3). Za-

topimo se še danes v to veliko, skrivnostno daritev, ki je tako prepolna trpljenja, tako bogata ljubezni in tako neizmerna v svojih nasledkih... Mislimo tudi sicer mnogokrat nanjo z ljubeznijo in hvaležnostjo, saj je bila darovana z a n a s, v n a š e v e č n o o s r e č e n j e. Kje je srce, ki bi se ne užgalo v ljubezni za ljubeža Boga, katerega

ljubezen, modrost in vsemogočnost so se izčrpale na Kalvariji...

Bog-človek Jezus Kristus, ta najvišji, od Boga postavljeni duhovnik nove zaveze je na oni vekomaj znameniti veliki petek stopil na krvavi prestol sprave, — na križ, — da opravi na njem vse osrečevalno daritev. »Vsak veliki duhovnik je postavljen v to, da daruje dari...« (Hebr. 4). Kateri dar pa je veliki duhovnik Kristus položil na oltar križa? Pomni! Ko bi on daroval na Kalvariji po Aronovem načinu le slabotno jagnje, ali kaj podobnega, bi bila ta daritev neskončne vrednosti, to pa zaradi visoke osebe darovalca. Toda on ni daroval malopomembnega daru, ampak dar primeren njegovemu veličanstvu in bogastvu, dar tako velik in dragocen, da ga tako dragocene ga ne premore zemlja, pa tudi ne samo nebo.

Glej, misli in strmi! Veliki dar, ki ga je prinesel nebeškemu Očetu v popolno žrtev, je bil On sam, je bila njegova človeška, z drugo božjo osebo nerazvezljivo sklenjena narava. »On sam je« — tako uči sv. Cerkev — »darovalec in dar obenem. Njegov dar je bilo toraj njegovo sv. Telo, ki ga je ustvaril Sv. Duh na čudovit način iz brezmadežnega telesa Marijinega; to sv. Telo je prepustil sam, iz proste volje, ognju trpljenja, ki ga je popolnoma pokončal in pozul. Dar njegov je bila njegova kot solnce čista duša, ki je bila koj pri stvarjenju prešinjena s polnostjo posvečujoče božje milosti ter okrašena z vsemi darinami Sv. Duha; to svojo dušo je izročil nepopisni žalosti, da je tonila v morju bridkosti in zapuščenosti. Dar njegov je bila njegova gorka srčna kri, katere ena sama kapljica bi mogla odrešiti vesoljni svet; toda prelil in daroval je vso kri, tako da je izpraznil vse svoje žile in svoje sveto Srce; popolnoma izžeto je bilo sveto Telo njegovo prav kot grozd, katerega iztisne viničar; sulica, ki je pretrgala njegovo sveto Srce, je izvabila zadnje krvne kaplje. Dar njegov je bilo njegovo dragoceno življenje, življenje človeško, ki pa je bilo obenem življenje božje. Žrtvoval je svojo voljo, svoje božje Srce, ki je krona celega stvarstva, ž njim pa vse ustvarjene reči nebeškemu Očetu kot neomejenemu Gospodu... Pri raznih verstvih je spadalo k bistvu daritve, da so udeleženci uživali meso darovanih živali. Nekaj podobnega se je zgo-

dilo tudi pri veliki daritvi na Kalvariji. Pripravil nam je takrat kot dragoceno nebeško hrano naših duš — svoje darovano sv. Telo ter svojo rešnjo Kri. (Sv. Avguštin.) Čuj besede njegove: »Jaz sem kruh življenja; kdor mene je, bo živel vekomaj. (Jan. 6.) Sv. obhajilo, katero zauživamo mi presrečni pri sveti mizi, je sklepni kamen te veličastne daritve. »Blagor jim, ki so povabljeni k ženitnini Jagnjeta.« (Skriv. raz. 19.) Za kakšno ceno smo torej odkupljeni! Kako neprecenljiv je dar, ki ga je položil na oltar križa veliki duhovnik Jezus Kristus, v popolni pokorščini do nebeškega Očeta in v brezkončni ljubezni do nas ubogih Adamovih otrok. Odrekel se je samemu sebi popolnoma ter se uničil v najsvetejši daritvi, da proslavi nebeškega Očeta ter se nam izroči popolnoma vsega. Kdo razume to ljubezen, kdo pregleda skrivnosti božjega Srca?

Presveta kalvarska daritev se bliža koncu. Na križu visi veliki srednik, knez miru, toliko zaželjeni narodov; krvaveč in trepetajoč se bori s smrtjo; moli in daruje; ogenj trpljenja použiva sveti dar; žarki ljubezni plamené iz svetih ran, iz božjega Srca. Glej! Izčrpane so naravne moči. Kristus odpre usta in zakliče zmagoslavno: »Dopolnjeno je!« S temi besedami pač ni hotel reči: Sedaj je konec trpljenja; ampak povedati je hotel: Izvršil sem veliko nalogo kot najvišji duhovnik; greh je končan; pekel je premagan; zadoščeno je božji pravici; odprt je vstop v raj; ostane mi le še to, da umrjem. Še enkrat dvigne trudno glavo, se ozre z otroško-zaupljivim pogledom proti nebu ter zakliče z mogočnim, pretresljivim glasom: »Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.« Truplo prebledi; strese se; glava omahne; še enkrat globoko vzdihne in umrje.

Velika daritev je končana.

O božje Srce, kot veličastno solnce si na obzorju brezkončne ljubezni prispelo na vrhunec!

Izvršena je najpopolnejša častilna daritev, ki je izkazala božjemu Veličastvu v imenu vseh stvari čast in slavo, ki mu gresta. Vsa čast in proslava, ki ju morejo mirijade ustvarjenih bitij izkazati Bogu, izgine proti tej veliki daritvi, kot izginejo zvezde v svetlobi solnca.

Doprinešena je najvrednejša zahvalna daritev; po njej je Kristus odplačal dolg zahvale za vse njemu in nam

izkazane neizmerne dobrote, dušne in telesne.

Izvršena je bila najmogočnejša pro-silna daritev; saj je takrat molil Kristus za nas na križu z razprostrtimi rokami; molil je glasno in zopet tiho v svetišču svojega Srca. Takrat je predložil Očetu vse potrebe in prošnje celega sveta in vsakega posameznega človeka, torej tudi tvoje...

Končana je najuspešnejša pravna daritev. Za odrešenje vseh grehov bi zadostovala ena sama kaplja Kristusove krvi ali samo kratka molitev presv. Srca. Toda izvršiti je hotel preobilno zadostitev za grehe sveta, zato je preлил vso kri, dal celó svoje dragoceno življenje. Vse neštete trume izvoljenih so in bodo zveličane le po sv. rešnji Krvi Kristusovi, ki je tekla zanje. O prevelika ljubezen! O duša, ozri se s hvaležnostjo na krvavo žrtev na križu; saj trpi in mré Kristus tudi za tvoje grehe; zajokaj pa tudi, ker si tudi ti kriva prelite krvi; obenem pa zaupaj na to krvavo odkupnino, če so tvoji grehi še tako veliki.

Potolažena bodi zemlja! Naj usahnejo solze obupa! Strup greha je pokončan po zdravilni krvi Jezusovi; jezi božji je zadoščeno... Kakor so v zemeljskem raju štiri reke tekle izpod vnožja drevesa življenja ter so namakale vrt, tako vró izpod vnožja sv. križa reke milosti po vrtu sv. Cerkve ter v vsa srca vernikov. Kako sladki, zlati so sadovi, ki jih je poglno drevo sv. križa na Kalvariji!

Glej, to je veliki pomen občudovanja vredne kalvarske daritve, ki je sama v sebi popolna, iz katere zaje majo moč in učinkovanje vse druge daritve. Nikdar je ne moremo zadosti čislati, nikdar se ne zanjo zadostno zahvaliti, nikdar ne nanjo zadosti misliti, da spoznamo iz nje neizmerno velikost in ljubezen božjo, hudobijo greha, vrednost posvečujoče milosti božje ter dragocenost naših duš. Ta velika daritev je največji dogodek in središče človeške zgodovine, je solnce, ki lije žarke svetlobe in toplote na vse strani v preteklosti, sedanosti in bodočnosti, je studenec vseh milosti, jedro in zvezda vodnica krščanskega upanja, tolažba zemljanov, radost nebes, kjer angeli hrepeneč gledajo to veliko skrivnost božjo in Kristusovo ter jo s svetim občudovanjem molijo...

Ni čuda, da se je ob koncu te veličastne daritve vesoljno stvarstvo strmeč

ustavilo v svojih od Boga mu odkazanih potih ter je trepetajoč zrló nanjo. Solnce je otemnelo, zemlja se je tresla, skalovje se je drobilo, mrtvi so vstajali. Dragoceno, težko pregrinjalo, ki je ločilo v templju sveto od najsvetejšega, se je z velikim šumom pretrgalo od vrha do tal. Prebledeli so duhovniki, zaposleni v templju. Stara zaveza je dovršila svojo nalogo; začela se je nova zaveza, zaveza sprave in miru v krvi edinorojenega božjega Sinu. Padel je zastor, ki je ločil zadolženega človeka od prestola božje milosti. Vsi imajo odslej dostop do tabernaklja — sv. Rešnje Telesa in po njem do nebes. Napočila je nova doba za človeški rod.

* * *

Pomnimo pa sledeče!

Že zdavnaj bi bil pozabljen križ in križani; pozabljena bi bila Kalvarija ter veličastna daritev, ki se je izvršila pred malo manj kot 1900 leti na tej gori. Kakor druge dogodke, bi tudi ta veliki dogodek zažgnil časovni tok v morje pozabljivosti. Toda Kristus je veliko kalvarsko daritev ovekovečil ter jo je postavil sredi med nas — po daritvi svete maše. Zapomni si dobro: Sveta maša ni le morda mrtev spomin Kristusove daritve, ampak je živ spomin: Jezus v njej resnično in bistveno na novo predstavlja in ponavlja veliko daritev križa. Sv. tridentinski zbor pravi: »V tej božji daritvi, ki se opravlja pri sv. maši, je isti Kristus pričujoč in se nekrvavo daruje namesto ljudi in zanje, kakor se je nekdanj daroval na oltarju križa.«

Ozri se na oltar! Glej, to je naša Kalvarija! Vsako jutro se na njem dvigne drevo križa z živim križanim Zveličarjem; nekaj sežnjev pred teboj daruje veliki duhovnik Kristus samega sebe; v kelihu se lesketa živa in oživljajoča sv. Rešnja Kri njegova. Vsak dan ti je odprta pot do sv. križeve daritve... Kako srečen si! Križnega gledaš z dušnimi očmi, ž njim se lahko prijateljsko razgovarjaš, potožiš mu svoje težave, na njegovem Srcu se odpočiješ... Zakaj ne greš večkrat k sveti maši? Praviš, da nimaš časa! O, čas se že dobi, ako v resnici ljubiš Kristusa in svojo neumrjočo dušo! Kadarkoli pa prideš k sv. maši, se udeleži s svetim strahom in spoštovanjem te strašne in obenem tako ljubke daritve. Sv. Jakob te opominja: »Vse umrljivo meso naj molči; naj stoji s strahom in trepetom; odstrani naj vsako

posvetno misel. Saj prihaja Kralj kraljev, Gospod gospodov, Kristus, naš Bog, da bi bil zaklan ter podan vernikom v hrano. Z veliko močjo gredo pred njim angelski zbori, mnogooki kerubini, šesterokrili serafini.«

Kličem ti: Ljubi in ceni sveto mašo nad vse na zemlji! Kakor je križeva daritev središče cele zgodovine, tako mora biti tudi sveta maša središče tvojega življenja; biti mora tvoje solnce! Vsa tvoja sreča je odvisna od tega, če se vredno združuješ s

to sveto daritvijo in s sv. Rešnjim Telesom v sv. obhajilu ter si tako zagotoviš bogate sadove Kristusove smrti. Odrtran od svete maše in sv. obhajila si kakor mladika, ki je odrezana od debla; nobenega sadu za večnost ne prineseš več... Kako te bo peklo na smrtni postelji ter tam v večnosti, ako si malomaren in mrzel do te prevažne daritve... Ko bo sodnji dan prišel Kristus, večni sodnik, na oblakih neba, te bo vprašal tudi, kako si ljubil daritev svete maše; od tvojega odgovora bo bolj ali manj odvisna tudi tvoja večna usoda...

Planine solčne, ve moj raj,
Jaz tudi ločim se sedaj;
A Bog le ve, kaj tu pustim,
In Bog le ve, kaj zdaj trpim.

In zdaj, planine, ve moj raj,
Od vas tja v tuji moram kraj;
Kako mi pa je to težko,
Le On tam gori ve samo.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Dalje.)

8. Vzgajaj složno!

To že dolgo pripovedujejo, kako sta si pomagala Umnikova dva, namreč on in ona. On je imel rad solato, ona pa rajši

bob. Imela sta vrtec za hišo v tri, štiri gredice. Par gredic sta obdelala neke pomladi složno in sporazumno; zaradi ene sta se pa pričkala. Molčala sta potem in mislila

vsak svoje. Umnik je vsejal takoj drugo jutro skrivši na gredico salate, Umnica pa ravno tako skrivši nasadila bobna. In potem sta hodila plet vsak svoj čas. Mož je imel bobove kali za plevel in jih neusmiljeno ruval; žena je pa salatico ruvala, meneč da je plevel. Tako sta do dobra izčistila gredo in sta neznano čudno gledala od tedna do tedna bolj, ko na gredi ni hotelo nič pravega vzkaliti, ne temu nič, ne onemu nič.

To je bila pač le mala škoda in povrhu še popravljiva. Toda nepregledna in skoro nepopravna je škoda, ki jo naredi needi-

pa spoštuje, če je oče zoper mater, mati pa zoper očeta? Mati morda uči otroka, oče ga pa s slabim zgledom in morda še tudi z besedo pohujšuje in ščuje zoper mater. Ali pa morda oče otroku pravo ukazuje, mati mu pa navkljub prepoveduje, da se le kako znosi nad očetom. Spet drugod mati otroke nadzira, drži jih doma, jih kaznuje, če so uporni; oče jim pa daje vso prostost, jih zagovarja in izgovarja ter daje potuho. Čudež bi potemtakem bil, če bi tako kavsanje in puljenje le enkrat v sto slučajih rodilo na otroku dober vzgojni sad. Najrajši se tudi tu uresniči pregovor:

Dovolj, dovolj je košnje že krvave,
smrt, strta si! Smehlja se iz daljave
vstajenje, mir! Križ zlati, ave!

nost pri vzgoji — če namreč oče in mati vzgajata otroke vsak po svojih umih in vsak drugače. Ni preveč rečeno, če pravimo, da se needinost nikjer ne maščuje tako bridko kot pri otroški vzgoji. Needini starši drugačnih otrok skoro izrediti ne morejo kot le svojeglavne, prevzetne, sirove. Koga naj pa otrok uboga, koga naj

Kjer se dva tepeta, tretji klobuke pobira. Ali pa, kar trdi drug pregovor: Kjer oče kaznuje, mati pa pomiluje, odgoja taka je prazna tlaka. Še ostreje zadene pregovor: »Če ima mati vročico, oče pa mrzlico, odkod naj prihaja zdravje?«

In drugače biti ne more. Otrok kmalu spozna, kje je za njega lažje in boljše in

ugodnejše za njegova zla nagnjenja. Kdor mu daje prostost, kdor opravičuje njegove napake in izgovarja njegove strasti, s tistim pa drži, dobrega vzgojitelja pa zaničuje. Kmalu premodrilo taki razmazanci, da je najprilicnejše za nje, če tihotapsko ščujejo očeta zoper mater — ali pa narobe, kakor že kaže. Če mati ne pusti sina ali hčere — recimo — na žegnanje ali na semenj ali kam drugam, kjer ga treba ni, urno je zvitoglavce ali premetenke pred očetom: »Oh, oče, mati so taki, da ni izhajati z njimi. Ni čudno, da tudi z vami tako pometajo! Lejte, malo vun bi rada, v pošteno družino, pa mati ne pusté. Oh, oče, vsaj vi nama dovolite!« Oče pa ves srečen, da ima otrok tako zaupanje vanj in da se more malo spasti nad materjo, odloči na kljubo: »Le pojdiva, kamor hočeta! Pri hiši sem jaz gospodar.«

Drugokrat pa morda spet oče zapove, da mora ostati to in ono doma. Hitro je pa otročaj pred materjo: »Oh, mama, kako so naš oče sitni! Koliko pretrpite vi z njimi, saj veste! Lejte, še na božjo pot me ne pustite. Lepo vas prosim, ljuba mati —!« Ona pa tudi napol v raj, da more »dedcu« malo ponačajati, dovoli brez pomisleka: »I, le pojdi! Kaj bo oče govoril? Sam naj se doma drži!« Pa brsne morda skrivši otroku še denarja, da s pridom prilije nele otroški upornosti, ampak tudi nepoštenosti: »Pa glej, da oče ne izve!« . . .

Tako izpodkopujeta neumnik in neumnica drug drugemu spoštovanje pri otrocih, rušita veljavo vzgojnim zapovedim in prepovedim — otroci pa »klobuke pobirajo« in se v pest smejejo. Da jim potem le malo perje zraste, že zaničujejo oba, očeta in mater, ne ubogajo nobenega več ter hodijo po svojih potih. Stara dva pa potem preklinjata otroke in drug drugemu nabijata ušesa: Kotel ponvi saje očita. Kako drugače sta pač ravnala Jožef in Marija, ko sta izgubila božje Detel! »Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala,« je potožila sveta Mati!

Ali ni torej krščanskim staršem najnujnejše priporočati načelo: Vzgojajte otroke složno! Kar oče ukaže, naj mati nikdar ne obgodrnja — vsaj vpičo otrok ne! In kar mati zapove, to naj tudi oče potrdi — vsaj vpičo otrok. Če mu ni kaj čisto po volji, naj materi kesneje na samem obrazloži. — Istotako: Če kateri otroka kaznuje, Bog vari, da bi drugi otroka zagovarjal, miloval ali božal, kaznovalca pa morda ošteval ali celo zmerjal! Bolj pametno bo, če otroku še ti malo do-

ložiš, da bo porednež bolje razumel: Drugod ni izvinka kot v poboljšanju.

Seveda pride včasih kak razpor tudi med najblažje zakonske — žlice v žličnjaku se sporeko, pa bi se ljudje ne! — toda pred očmi in ušesi otrok naj se oče in mati nikdar ne kregata ne glede otrok, ne glede česa drugega; naj si ničesar javno ne očitata, si ne kljubujeta, ampak naj spor na tihem in med seboj poravnata. Še celo tedaj, če bi na primer mati katerikrat kaznovala iz zmote in po krivici; ali pa, če bi oče katerega kaj preveč ošinil, naj drugi zakonski ne gode vpičo otroka, ampak naj pove pozneje mirno in dostojno, kar se mu ni zdelo prav. Tako otroci uvidijo, da sta oče in mati v družini ena oblast, proti kateri ni upora in ne pritožbe. O, koliko žalosti bi se odvrnilo, koliko več miru in blagoslova bi bilo po naših krščanskih družinah, koliko ubogljivejših in voljnejših otrok, ko bi naši starši tudi pri vzgoji — ne le pri gospodarstvu — bolj upoštevali znani rek: Sloga jači, nesloga tlačil!

Tole se je pred leti zgodilo v Švici. Lepega pomladnega dne je prosila hčerka bogatih staršev svojega očeta dovoljenja, da sme z veselo družbo na bližnje jezero. Vreme je bilo mirno in družba zanesljiva: torej za hčerko vse brez nevarnosti. Toda oče vendar hčerki izleta ne dovoli. Nekaj mu je reklo, da je boljše, če ostane otrok doma. Potem oče odide po svojih opravkih. — Hčerka pa brž k materi, pa jo prosi in moledova s sladkimi besedami in svetlimi solzami: »Ah, mamica, naj vendar grem! Gotovo bom pravočasno nazaj, preden se vrnejo oče. Saj veste, kako ljubim krasno vožnjo po jezeru!« Mati premišlja in pomišlja, končno pa le dovoli. Hčerka odide, praznično oblečena, s tovarišicami proti pristanišču.

Mine popoldan in približa se večer. Oče te deklice je bil uprav na povratku proti domu. Sreča ga znanec in ga ogovori: »Ali ste že čuli o današnji strašni nesreči?«

»O kakšni nesreči?« vpraša gospod.

»Ne veste? Danes popoldne se je peljalo osem gospodov in gospodičen čez jezero. Ladja je zadela ob skalo, se prekopnicnila in vse je potonilo!«

»O Bog, bodi zahvaljen!« vzklikne gospod, »da sem prepovedal svoji hčerki! Kako bo vesela!« Nemudoma odhiti proti domu.

Še sredi stopnjic zakliče svoji ženi v kuhinjo: »Pokliči Marico! Nekaj ji imam povedati.«

Žena prebledi, nekaj zajeclja, se opravičuje . . . a že prisopiha po stopnjicah gor znan družinski prijatelj, ki pove žalostno vest, da neso od pristanišča mrtvo truplo pred kratkim še tako cvetoče Marice. — Kako sta se spogledala oče in mati, si je lažje misliti kot opisati.

Naj opozorimo na tem mestu še na neko postransko reč, — »malenkost« bi rekli nerazsodni starši — ki pa vendar ni malenkost, ampak prav grda vzgojna napaka. V gosposkih, pa tuinsem tudi v kmetijskih družinah radi stavljajo manjšim otrokom vprašanje: »Katerega imaš rajši, ata ali mamó?« Kaj hoče to abotno poizvedovanje? Ali naj je otrok enemu izmed staršev dober, drugemu pa manj prijazen? Ali ni otrokova dolžnost, da oba enako ljubi, oba enako uboga, oba enako spoštuje? Ali sme delati otrok razliko po svoji neumni pameti? Potem se sramuj tisti, o katerem otrok trdi, da ga ima »bolj rad«! Tisti gotovo daje otroku potuho, izpregleduje njegove napake, streže otrokovi snedenosti, gizdavosti ali lenobi. Strogo skrbnega in pa razsodnega vzgojitelja ima pa gotovo »manj rad«. Ali je pa to prav? — Povrh je pa to vprašanje še tudi neverjetno nevarno, da napravi razdor med očetom in materjo, med otrokom in starši. Izkušnja to uči. Zato proč s tem vprašanjem, daleč proč od krščanske vzgoje! Otroek ne sme delati razločka med očetom in materjo. — Dvanajstletna deklica je tako-le odgovorila nekemu sitnežu, ki jo je nadlegoval s tem vprašanjem: »Vam sta gotovo umrla oče in mati že tedaj, ko ste bili v zibelí. Sicer bi vedeli, da sta otroku oče in mati za Bogom najdražja na svetu.«

Složno vzgajanje otrok pa — če ga že oče in mati sama ne — kaj radi ovirajo tudi stari ljudje, ki bivajo v družini: stari oče, stara mati, kaka teta ali kak striček, neredko pa tudi posli. Starina in mladina — to je znana reč — rada skupaj tiči in se ponavadi tudi najboljše razume. Žalibog, da otroci tudi v taki družini niso čisto varni! Otročad se igra s konjički in s punčkami in z vozički, in kar jim kdo dá — pa kmalu vse potare; stari otroci se pa najrajši zabavajo z deco, pa jo tudi radi izpriadijo, ker ji dajejo potuho in ji vse izpregledajo. Naj vzame oče ali mati kdaj šibo v roke, da kaznuje kako porednost; ali pa naj otroku le zapreti, ga trdo posvari — precej bo otročaj za hrptom deda ali babice, strička ali tete, in sto izgovorov in zagovorov se bo vsulo iz brezzobih ust: »Oh, oh, kakor bi ne bil tvoj! Da si ti le

nič ne smili! Kakšen si bil pa ti, ko si bil mlad?« Tako se počasi, pa gotovo izpodkopava v družini očetova in materina veljava, zavira se edinstvena vzgoja, utrjuje pa otroška hudobija in trma. Zato pa oče in mati takega vmešavanja v svoje vzgojne pravice in dolžnosti ne smeta trpeti pod nobenim pogojem, pa naj sta jima stara dva pri hiši tako ljuba in potrebna kot punčica v očesu. Očetov in materin ugled je prva reč pri otroški vzgoji. Med Boga in njegove namestnike se nima nihče vtikati, komur ni za to dana prav posebna oblast.

Še manj primerno je pa, če se posli preveč vtikajo v otroško vzgojo. Zlasti kakšne stare dekcle ali pestunje pogosto škodujejo pri otrocih ugledu staršev s tem, da otroke branijo, prikrivajo njih pregreške, natihem dajejo otrokom sladkarij ali jih kakorkoli drugače mehkužijo. Delajo to mnogokrat iz gole sebičnosti, ker vedo, da se pride najlažje v sredino gospodarjevega in gospodinjininega srca, če staršem njih otroke izdatno pohvalijo, jih zagovarjajo in kakor že opravičujejo njih nerodnosti. Da se s tem zelo ovira modra vzgoja in da se tudi občutno pridi otroški značaj — je razvidno. Zato: starši, svojim očem verjemite, ne sladkim tujim besedam!

Tretji, ki si tudi lasté pri vzgoji otrok tuinsem kako pravico, so tuji, v n a n j i lju d j e. Žal, da premnogi starši ne slišijo radi, če jim že kak sosed ali znanec ali boter ali botra kdaj pograja ali zatoži njih otroke. Pa to ni prav, če se dobrohotne opombe dobromislečih ljudi kratkomalo in z jezo odklanjajo. Mogoče starši ne pomislijo, da znajo skoro vsi otroci čudovito skrivati svoje napake pred starši in jih šele pokažejo, ko so staršem izpred oči. No, o takih starših tu niti ne govorimo, ki napak na svojih otrocih ne zasledujejo; še manj o takih, ki očitih napak na svojih otrocih ne marajo videti, niti slišati o njih. Pa so tudi dobri starši, ki sicer svojega otroka opazujejo, študirajo, pa vendar graje o njem iz tujih ust ne morejo trpeti. To ni modro. **O t r o k n i n i k d a r z a d o s t i p r e š t u d i r a n.** Prav presodni starši so celo veseli, če jim pomagajo sosede in drugi dobri znanci, zlasti botri in botre, pri težkem vzgojnem poslu. Saj poučen kristjan ve, da je vsakemu verniku dolžnost: h grehu n e m o l č a t i, ampak najprej grešnika natihem ljubeznivo poučiti, pa — če to ne pomaga — tudi povedati predstojnikom, da greh zatarejo in pohujšanje odpravijo, kolikor morejo. Nešteto-krat se je že zgodilo, da je o takih pregre-

hah govorila že vsa vas in se je pohujšavala že širna okolica, le oče in mati dotičnikov nista nič vedela o tem in onem. Ljudje pač izkušajo, da resnica oči kolje, in zato neradi pihajo, kjer jih ne peče. Izmed sto slučajev jih bo morda komaj tretjina, da bo tak opominjevalec našel pri starih prijazen odziv in hvaležnost; najrajši bo prejel za dobrohotno opombo kup bridkih očitkov: »Ti se za svoje brigaj! Doma pometaj! Kaj to tebe briga in peče?«

Neka šolarica je dan na dan uhajala v prodajalnico kupovat bonbončkov. Pošteni trgovki se je čudno zdelo, odkod dobiva otrok toliko denarja. Pa o tem dobrohotno spomni dekličevi materi. Ehej, jo je izkúpila! »Ali ti je kaj dolžna, sitnica strupena? Če otrok plača, kaj te potem drugo briga?«

»Dolžna mi res ni nič,« prijazno odgovori trgovka. »Jaz sem samo mislila —.«

»Ti na svoje misli, druge pa v miru pusti!« zakriči še enkrat mati in odide.

Tako je! Kdor resnico gode, mu radi gosli zbijejo. Hudo je, boriti se zoper gluhotu, slepoto in aboto.

Tudi s cerkvijo, to je: z dušnim pastirjem naj vzgajajo krščanski starši svoje otroke složno, da ne bodo doma objedali in zasmehovali, kar priporoča ali naroča duhovnik mladini na prižnici. Istotako naj domača vzgoja složno deluje s šolo. O tem bomo še drugod obširnejše izpregovorili. Na tem mestu samo to-le: Lahko se zgodi, da se tuinsem tudi v šoli kaj prekrene, kar ni čisto po volji staršem, celo najboljšim, najblažjim, šoli iz srca naklonjenim. Ali je prav in koristno, če se potem taka zadeva obravnava in srdito premlava doma vpričo otrok? Komu na prid: otrokom, učiteljem, staršem? O, pamet, pamet in trezen presodek ob takih prilikah! Oče ali mati naj gre natihem k šolskemu voditelju ali k župniku — če prepornost zadeva veroučitelja — pa naj tam mirno in dostojno obrazloži svoje mnenje, pa bo gotovo za otrokov blagor in za svojo željo več dosegel ali dosegla kot z najsrdečjim zabavljanjem doma vpričo otrok in s strupenim jezikanjem okrog znancev in sosedov. Starši morajo vendar pomisliti: oblast je oblast — roditeljska in učiteljska enainista. Kdor jo

ruši in krši, pa naj si bo roditelj ali učitelj, seka vejo, na kateri sedi. Veliko brezobzirnost bi zakrivil učitelj, ko bi opisoval napake in neumnosti njih staršev, morda celo njih tajne prestopke. Nič manjša pa ni brezobzirnost, temveč rajši še večja, če starši bijejo po učiteljih in po šolskih naredbah vpričo svojih otrok. Saj vemo, da otroci staršem vse verjamejo, bolj kakor učitelju, pa tudi sodijo, da smejo sami enako govoriti in ravnati gledé učiteljev in šole, kakor njih starši. Zakaj bi pač otrok ne smel, kar starši smejo? In končno: če smejo otroci učitelje presojeti in njih naredbu, zakaj pa ne bi smeli presojeti tudi ravnanja staršev in njih ukazov? Tako ena zaupnost rodi drugo, ene vrste upornost pa opraviči stotero drugih. Starši so pa tisti, ki imajo nazadnje s takimi nahujskanimi otroki največ križev in grenjave. Pa se potem v poznejših letih izprašujejo: Odkod neki tako?

Nekje je živel rudar, ki ni bil prijazen šoli. »Naš učitelj mora imeti vsak dan koga, da ga nabija,« je večkrat zatrjeval svoji deci. No, ko so dorasli, so imeli izkraj grozen strah pred učiteljem, pa tudi kmalu nič spoštovanja. Mrzili in sovražili so učenika in kateheta. »Le dotaknite se me!« je zakričal nekoč v šoli starejši fantin svojemu učitelju, »le dotaknite se me, pa boste videli, kako vam pokažejo naš oče pot v luknjo!« Trma in upornost sta čudovito naraščala pri teh otrocih. Končno sta morala res tudi oče in mati pri vsej prijenljivosti doma prijeti za šibo. In kaj je pomagalo? »Naš oče morajo imeti zmiraj koga, da ga nabijajo,« so vikali otroci. — »Naša mati morajo imeti vsako uro koga, da ga oštevajo in zmerjajo,« so se ščuvali uporniki. Danes sta pa ta oče in ta mati reveža in trpina med svojimi otroki, da bi se smilila kamenu na cesti, če bi mogel le malo čutiti njiju bridkost in zapuščenost.

Pa kako naj bo drugače? Tudi gledé vzgoje velja, kar je nekdaž rekel božji Zveličar farizejem: »Vsako kraljestvo, ki je razdeljeno zoper samosebe, bo razdejano; in nobeno mesto ali hiša, ki je zoper se razdeljena, ne bo obstala.« (Mat. 12. 25.) (Dalje.)

Bil je Jezus...

Kdo je hodil po planjavi?
Kdo je pletel bilkam krone?
Kdo je trosil po livadi
rosnih kapljic milijone?

Kdo je smrekove vrhove
s srebrom čez in čez prevlekel?
Kdo je bukve, bore, jele
v solnčnozlat ornat oblekel?

Kdo je limbarjem nanizal
krog deviških čaš korale?
Kdo je rožam temnožarnim
v kelihe nasul kristale?

Bil je Jezus! — Tudi name
mislil je v ljubezni svoji;
ni prinesel mi kristalov,
prah bi bili duši moji.

Biserov mi ni prinesel,
kot jih tiha noč izplaka,
zame kelih je napolnil,
v hostiji me beli čaka...

M. Elizabeta.

Prošnja procesija v Ljubljani. Odhod od Sv. Jakoba.

Zapeljane deklice.

Odkar je vojska in se trume moštva preseljujejo iz kraja v kraj, so vedno glasnejše tožbe o zapeljanih celo mladoletnih dekletih. — Kje je krivda? — Mati, ti boš dala odgovor, gospodinja, tebe bo vprašal Gospod, kje je duša zapeljanega otroka, ki je živel pod tvojim varstvom. Mladino je treba 1. poučevati, 2. svariti, 3. nadzorovati. Zakaj puščate 8-, 9-, 10- do 15letne deklice v mraku izpod strehe? Taka deklica mora vedeti, da mora biti doma, preden se zmračí. To velja za vse

kraje, kjer je vojaštvo, naj je vas ali mesto. Groza obhaja moje srce, ako me ob pol 9. uri zvečer na cesti ustavi 8letno dekletce s prošnjo: »Prosim, dajte krajcar, da bodo mama kupili kruha!« — Mater, gorjé vam, ako so zapeljane vaše deklice! Bog bo strog odgovor zahteval od vas za nedolžnost otrok. Vsaj zdaj ne puščajte deklic izpred oči; kakor koklja piščeta, tako imej mati svoje otročiče, zlasti deklice, vedno krog sebe! Bog ne daj pošiljati deklic beračit!

M.

Ženska moda — tudi vzrok vojske.

Odkar je izbruhnila vojska, se je slisalo tudi večkrat: ženska obleka ima tudi svoj delež, tudi nesramna ženska obleka je izzivala božjo jezo toliko časa, da je prišla šiba vojske nad nas. Na Dunaju se je celo osnoval odbor krščanskih gospa in gospodičen, ki hoče pod pokroviteljstvom prestolonaslednikove soproge nadvojvodinje Cite, odslejneprej nadzorovati žensko modo, da več ne zabrede in ne žali krščanskega čuta. Nekoliko so dozdej že dosegli. Pred vsem so odpravili, ali bolje rečeno pokrili z ohlapno obleko pretesna krila. Tudi pretesne bluze so izginile. A marsikaj je še napačno, slabo. Zato svari dunajsko glasilo Marijinih otrok svoje čitateljice z besedami, ki jih je govoril in zapisal že prerok Izaija (3, 16; 4, 1), ko je naznanil sodobnemu lahkomišljenemu ženstvu kazen zavoljo oblačila.

Ker so te besede sv. pisma kakor nalašč za našo dobo, jih tu navedemo.

Prerok Izaija pravi: »Tako govori Gospod: Ker so hčere Sijonske ošabne, hodijo okoli s stegnjenimi vratovi in namigavajo z očmi, ker v roke ploskajo in z nogami stopickajo in umetno uravnajo svoj korak, zato bo Bog pustil, da jim izpadejo umetno počesani lasje in da jim bo teme na glavi golo. In odvzel bo od njih kras čevljev in vratnih verižic in ročnih obročev (zapestnic) in trakove z glave, vlasnice in trakove, ki jih vežejo krog kolena, in verižice s čevljevčkov in stekleničice z dišavami in uhane in prstane in drage kamne, ki si jih obešajo nad čelo, in praznična oblačila, plašče in ogrinjala, in torbice in ogledala, tanka zavijala, vlasne trakove in prozorna oblačila. — Tedaj bo namesto lepih dišav duh grobov, mesto pasov vrv, mesto nakodranih las pleša, mesto preširnega oblačila spokorna obleka.

Celo čez moštvo, ki mu hočete biti všeč s svojo nečimurnostjo in s svojo preširnostjo, čez moštvo se bo zavoljo vas razlilo maščevanje Gospodovo; vaši najboljši bojevniki bodo padli pod mečem in vaši najlepši možje poginili v vojski. Vrata sijonska bodo plakala in mesto bo samotno sedelo na zemlji v svoji bridkosti. In sedem žen bo prišlo enega moža, rekoč: hočemo jesti lastni kruh in se oblačiti s svojimi oblačili, le

tvoje ime naj nosimo in vzemi od nas sramoto.«

Slovenska dekleta! Slovenske matere in žene! Ali niso te besede preroka Izaija kakor za nas? Prečitajte jih zopet in zopet in pokažite jih še drugim, potem se pa posvetujte med seboj in vsaka sama s seboj, kaj hoče v tem oziru storiti.

Prvo: vsa tesna krila proč! Razreži je počez po sredi na dvoje in daj dvema siroticama, malima deklicama, in zaslužnje boš imela.

Ti pa ne glej več modnih časopisov; to je tudi pogubljeni tisk, ki nam je zastupil s svojimi risbami in kroji žensko mladino. Vzemi kroj lepe stare narodne noše, široko, gosto nabrano krilo z ravnimi šivi in z modercem. Idi k starim ženicam, ljuba šivilja, tam vzemi lep slovanski kroj, po katerem z daj posnemajo — sevele polagoma — najnovejše moderne ženske kroje. Lepi beli rokavci, ošpetelji mesto modernih bluz, naj pokrivajo roke v mnogih gubah, in pisano ruto daj čez, kakor jo vidiš v narodni noši, pa boš v resnici lepa pred Bogom in pred ljudmi. Tudi predpasnikov, čevljev in frizure ne nosi po zgledu lahkoživih meščank; vse to žali Boga. — Odpri oči in videla boš, kako nosijo najiminennejše, res blage meščanke preprosto spletene kite in preprosto počesane lase.

Ako pa vam kdo zopet ponuja modna poročila — vem, da jih dobivate šivilje mnogokrat zastonj, le da nakupite in razpečate čim največ modnega blaga — pamet, pamet! Ali res misliš, da dobiš kaj zastonj? Zmota! Vse moraš dobro plačati, ko naročaš čipke, vstavke in drugo nepotrebno lepoticje in nakit za obleko. Slovenke, zmodirujmo se! Ne bodimo zadnje, ampak prve, ki obrnemo hrbet grdim paganskim spakarijam francoske razudane zapeljive mode. Prerok Izaija nam pove dovolj jasno, da nečimurnost ženstva hudo žali jezo božjo.

»Vojska je kazen za moše,« je rekel nedavno nekdo; »ženske pa so čim bolj neumnejše in bolj preširne. Zato bo morala priti še kazen za ženske. In ta bo bolezen in kuga.«

Spokorimo se, predno bo prepozno; spametujmo se — vsaj hčere Marijine — da nam Bog prizanese!

Marijina hči.

Očetu na bojišče

dan prvega svetega obhajila.

Dragi oče! Spet vam pišem,
kar srce mi narekuje,
ki presrečno danes prvič
v Bogu svojem se raduje.

Mamica so me vprašali:
Kaj boš prosil, sinek ljubi,
Jezusa, ko prvič pride,
boš li svoji zvest obljudi?
Saj še pomniš dete moje,
kaj si ateku obljubil,

ko te v solzah poln ljubezni
zadnjič v čelo je poljubil.

Pa sem jo objel in rekel:
Treh reči bom srčno prosil —
prvič, da bi vse življenje
v čistem srčecu Ga nosil;
drugič, da v ljubezni večni
spet povrne mi očeta;
tretjič, da nam v srečni zmagi
domovina bo oteta.

S. Serafika.

Zgubljeni poklic.

P o v e s t.

(Dalje.)

Najmilejši predmet mojih pogovorov s Karlom od onega dne je bil najin novi poklic: želja po duhovništvu. Kolikokrat sem razmišljal o prvih krščanskih mučencih! Pregarjani od silnežev so se skrivali po temnih gozdovih. Umirali so v globokih ječah, pod meči krvnikov in od divjih zveri; bili so mučeni ali ne nadvladani, umorjeni, ne pa zmagani! Temu vzvišenemu pojavu so se divila stoletja, on je presegal vse pozemsko! Evo nas pri tajinstveno privlačnih katakombah, kjer se je zbirala razgnana čreda božjega Pastirja s strmih hribov, s krvjo napojenih poljan, iz razkošnih in sijajnih palač. Bile so tukaj vesele gostije, bratovski poljubi in slovesni razstanki; dočim je gori v amfiteatru besni naval brezbožcev nestrpljivo čakal novih mučencev.

Karlo je s svojo razumnostjo ublaževal moj mladeniški žar; večkrat se je smejal mojim sanjarijam. Zdelo se mi je, da sem poklican, da spreobrnem cel svet. Kakor sem ga preje mislil osvojiti z mečem, tako sem zdaj sanjal, da ga pridobim s križem. Navduševal sem se, kot da sem že misijonar. Večkrat sem si predstavljal, da sem v tajinstveni, tihi noči v sredi puščave. Iskal sem drevesa, da zanj privežem svojega konja; nato sem pokleknil k molitvi. Kako svečana je molitev v brezkraini puščavi, med nebom in zemljo, pod svetlimi zvezdami! O divne veličine onih svetnikov, koji so živeli samo v puščavi! Odtod sem se spominjal svojih oddaljenih rojakov in prijateljev ter molil zanje. Zatem sem v svoji domišljiji razpel med veje

čvrstejšega in košatejšega drevesa mrežo, ki naj mi bo namesto postelje in me brani pred napadi divjih zveri... O sanje, sanje! — A Karlo se mi je smejal in govoril, naj mislim najprej o drugih resnejših stvarih. Postal sem njegov veren učenec.

Ko sem pisal domov, sem razodel svoj novi namen, postati misijonar, ki je izzval smeh v celi družini. Moja sestra pa, ki je bila zmiraj čuvarica mojih tajnosti, mi je pisala zelo resen listič.

Pijica, kakor sem jo klical, deklica desetih let, mi je zelo rada dopisovala. Kadar je dobila od mene list, edino in točno na njo naslovljen, je bila vsa iz sebe od veselja. Čitala ga je vsem, tudi svojim punčicam. Tokrat je prosila dovoljenja in tudi dobila, da mi ona sama za sebe odgovori. Ko se mi je zahvalila za dar, ki sem ga ji poslal, dostavlja: »Moram ti priobčiti zelo veselo novost. Prejela sem zakrament svete birme. Lahko si misliš, kako sem se te spominjala. Mnogo sem molila, kakor vedno molim; pa tudi Alojzija nate ne pozablja. Kar se pa tiče Afrike, bo bolje malo počakati, ker tamkaj bi ne mogla prihajati k sestram na predavanje. Ko dovršim svoje nauke, potem bomo videli. Pridi kmalu domu, da me ohrabriš, ker se mi zdi, kot da me že mučijo. Naj mi v tem slučaju z enim udarcem vzamejo življenje, kakor si to ti delal doma na odru, ker v resnici, ko bi me rezali na kose, jaz bi kričala!« ...

List sem prečital Karlu ter sva se smejala iz srca. Jaz sem se imel za nekaj več od svoje sestre; ali Karlo, ki se je

smehljal, pomiloval je naju oba, vendar je upal, da bodo sčasom dozoreli in se učvrstili naši sklepi.

IX.

Medtem pride konec šolskega leta. Karlo je dobil prvo nagrado, a jaz drugo. Oče mi je pisal, da pride pome in me povede k materi in sestrama na letovišče. Zadnje dneve je bil Karlo vedno z menoj; ni me nikdar ostavil. Dajal mi je dobre nasvete za počitnice, ali nad vse mi je priporočal, da molim in da ne odkrijem staršem svojega sklepa, da nameravam postati redovnik; prosil me je, da mu pišem, a on želi ostati to leto v zavodu, da napravi duhovne vaje. Kar mi je ravnatelj rekel prvega dne v zavodu, se je izpolnilo. Zapustivši zavod, sem plakal; pozdravil sem vse tovariše in predstojnike ter jokajoč objel svojega dobrega Karla.

O Karlo! Velikodušni, ljubeznivi in pobožni Karlo, ti vsaj s svojim odločnim značajem nisi zgrešil svojega cilja na zemlji!

X.

Vsa moja hiša je polna veselja. Mati plaka od radosti, malo da me ne zaduši, tako me pritiska na svoje srce; sestri me poljubljata, smejeta se in mi polnita roke z darovi. Alfonzo, naš stari sluga, zaklet republikanec, ki je še očeta nosil na rokah, je pustil politiko. Gleda me, vrti se okoli mene, pride in odide, ne vedoč kaj da dela. Pravi, da se je pomladil za deset let; ubogi starec! Sveta Devica, koliko me ljubi moja družina, koliko me ljubi! Govore, da sem lep, velik, okreten. Vsi naši vaščani se vrstijo s klobuki v rokah, da me pozdravijo.

Vrtnarjeva družina mi je podala lepo kito cvetja; cvetlice sem namreč izredno ljubil. Poznal sem vse njihove barve in vrste. Pija bi pa hotela, da sem vedno pri nji.

Škoda, da nimam pri sebi Karla!

Za nekoliko dni, odkar sem prišel domov, se mati in sestre silno začudijo, ker so opazile, da sem se spremenil.

»On postaja človek!« govorila je mati. »Že je čas, da se spametuje,« pridoda oče. Bil sem srečen, da sem mogel preživeti večji del dneva na vrtu sedeč kraj svoje matere, čitajoč kako dobro knjigo. Vsako nedeljo sem prejemal sv. zakramente. Nisem se več prepiral s sestrama, tudi nisem bil neposlušen staršem. Bil sem pokoren in ljubezniv. Hiša se mi je zdela pravcato nebo. Ali nekega dne pride k

meni mati z nagubanim licem s pismom v roki. List je bil naslovljen na mene.

»Kaj to pomeni?« vpraša me mati. Nisem odgovoril, nego samo pordečil in povesil glavo. Bil je to list od mojega dobrega Karla. Ali vedel nisem, kaj je bilo v njem, ker ga je mati raztrgala na drobne kosce. »Kako si otročji!« mi reče jezno, »že hočeš govoriti o poklicu in o stvarih, katerih ne razumeš! Pazi, ker jaz ne trpim takih pisem, a o tem da se mi več ne govori!« Nato mi zapove, da pišem svojemu prijatelju, naj mi več nikdar kaj takega ne spominja ter da ž njim popolnoma prekinem vsako dopisovanje. Doma, je govorila, moram biti poslušen sin ter za zdaj ne smem na drugo misliti, kakor da bodem dober otrok. Od onega dne je začela name paziti zelo strogo in sumljivo. Ni bilo drugače kakor pokoriti se. Ko bi bil moj oče v letovišču, mogoče bi me bil branil. Ali bilo ga ni razven v nedeljo, ker je bil čez teden zaprečen z opravki v mestu.

Žalost zavoljo te zapreke in misel, da sem odrčan od najmilejšega prijatelja, mi je raztožila srce. Malo po malo sem jel opuščati sv. obhajilo, ministriral tudi nisem več pri sveti maši. Namesto da bi bil dolge ure z materjo na vrtu, bil sem rajši v družbi nekih prijateljev, ki so bili nedaleč od nas na letovišču. Ko bi ne bile kmalu minile počitnice, zopet bi bil postal razposajen. Mati pa se je že začela pritoževati očetu nad menoj.

XI.

Prišel je dan odhoda. Mati me je hotela sama spremiti v zavod. Bilo je tožno jutro, eno najtožnejših v jeseni. Vlekel je oster veter in nosil z drevja prve rumene listove. Potočič je žuborel nekako žalostno, kot da plaka... Ko so me še enkrat vsi objeli, sem se takoj vsedel z materjo v kočijo. Na njen ukaz potegnejo konji in kočija je brzo oddrdrala... Zdaj se malo zberem, da si otarem solze...

Ah! koliko stane ona priprosta meniška halja, gledana s tako porogljivim očesom, napadana od vseh strani, prezirana in obrekovana. Dobro, volja božja naj se zgodi! Ta halja bo vračala dobro za hudo, prenašala neustrašeno napadanje in obsodbe, ona bo najlepši primer upanja, vdanosti v voljo božjo in — odpuščanja.

O mati, mar ne razumeš žalnega izraza na licih svojega sina? Mar ne vidiš, da se v njem bori neka nepoznana in močna sila in da bo mogoče žalostno srce

podleglo težki borbi? Zakaj se bojiš one ločitve, v kateri se nahaja upanje v pravo blaženstvo? Vsaj ti, ki si mi mati, spoštuj moje svobodo! Ako Bog tako hoče, ti bo vseeno sina vzel na kakršnikoli način — in potem?...

Svet smatra to za nemogoče, ker ne veruje v vsemogočnost božjo. Ali ti priznavaš, ti še veruješ v čuda naše svete

vere. Naj te ne plaši pobožno, strogo in zbrano lice človeka, Božu posvečenega! Ti si mati! Ne pridruži se našim sovražnikom. Bodi veledušna, dokler ni prekasno! Dovolj; samostansko življenje bo edino zavetje tvojemu ljubljenu Hinku. Dovolj, da si izbere poklic po svojem srcu!...

(Dalje.)

Vojaki pišejo.

I.

Dne 30. maja 1915.

Preljubi bralci »Bogoljuba«!

Trije mesci so minuli, odkar smo se poslovili na železnici za moravskimi hribi. Trije mesci, polni najraznovrstnejših dogodkov! Naj Vam jih prav na kratko in površno opišem.

Z nevdržno silo nas je tiral vlak z domače zemlje v mrzlo tujino, po prostrani ogrski ravnini. Zginjale so prijazne slovenske cerkvice, niso nas ob potih pozdravljali križi in znamenja; vedno je postajalo pusteje in hladneje — pri nas smehljajoča pomlad, tukaj osorna zima. Zavedli smo se ob pogledu na snežene Karpate cilja, kateremu smo se bližali.

V Batfi smo izstopili ter se pomikali peš proti bojni črti. Na večer sv. Jožefa sem prvič prenočil v strelnem jarku. Drugi dan je sovražnik jel obstreljevati našo fronto. Padel je moj ožji rojak nadlovec Kokalj ter izdihnil v moji bližini. Gledal sem še mnogo drugih srditih bojev, v katerih smo zadali sovražniku občutnih udarcev ter ga prisilili, da se je pričel splošno umikati. Mi smo mu navdušeno sledili v nižino. Požgane vasi, razdrte cerkve, otožni obrazi beguncev, ki so se s culami na hrbitih vračali v svoje domove, so nas hvaležno pozdravljali — rešitelje. Pravili so nam zaupno s strahom na obrazu o bedi, ki jih je zadela, o krutosti neusmiljenih sovražnikov. V dno duše se nam je smililo ubogo ljudstvo.

Prestopili smo prag prizorišča velikih bojnih dogodkov, prostrano jugovzhodno Galicijo, ter se nastanili po strelnih jarkih. Zopet novi boji, žvižg krogel in pok morilnih granat, — a verno slovensko srce ne izgubi poguma. Veselo zapoje v težkih urah slovenski junak, pesem ga razvedri, in vera, tista jasna luč od zgoraj, ga napolni z novo srčnostjo. Z lahkoto prenaša bojne težave, komur sije zvezda vere, kdor je z Jezusom prijatelj in kdor ljubi

Marijo, mater trpečih zemljanov. Naglo mi potekajo v njenem varstvu dnevi na bojnem polju; misel na večno plačilo me tolaži. Le nekaj me tare in povzroča žalost moji duši: namreč, da še nisem imel prilike prestopiti praga kake cerkve, prisostvovati daritvi sv. maše ter pristopiti k mizi Gospodovi. V tolažbo mi je zavest, da to ni moja krivda, ki mi jo ljubi Jezus gotovo ne bo zapisal v zlo. Hodite pa Vi, cenjeni bralci »Bogoljuba« tem rajši in pogosteje v bližino oltarja, mislite na nas, uboge slovenske vojake, pred tabernakljem, spominjajte se v onih velikih trenutkih sv. obhajila Vašega starega znanca

Limbarskega.

II.

Srčno mi pozdravljeni vsi bralci »Bogoljuba«! Ne morem popisati, kako sem se razveselil svojega ljubega prijatelja »Bogoljuba«, ki me je obiskal, potolažil in potrdil za nadaljnje boje in težave v daljni tuji in sovražni deželi. Imeti prijatelja in tolažnika, ki mu obveže rane in ga odvede iz meteža, iz dežja svinčenk in topniškega ognja, ki je tako silovit, kakor da se hoče zemlja zrušiti pod nogami, je res dobro. Tak prijatelj se mi zdi »Bogoljub«. Že prej me je razveseljeval, ko sem še mirno doma opravljal svoje delo; pa pride tudi sèm in mi razloži, kako žive drugi moji tovariši, kaj delajo, čutijo in mislijo, kako živé in se gibljejo moji tovariši v mili mi domovini, in veliko drugih lepih stvari, ki poživljajo srce. Ah, želim, da bi mogel obiskati vse tovariše po širnem bojnem polju; pa ne morem do vseh, ker smo vedno in vedno drugje in tako razkropljeni, da nas ne more vseh najti. Dragi mi prijatelj, sprejmi še te vrstice okorne roke vojaka in povej, da je življenje tu v strelnih jarkih, kakor življenje puščavnikov, samo da namesto molitve se sliši grmenje topov in pikanje pušk. Pa tudi življenje zunaj strelnih jarkov se ne razlikuje veliko od prejšnjega; sedaj smo odbili sovraž-

ne napade in odrinili za njimi. Drugače je življenje kakor doma; mnogo tovarišev je slabših kot poprej; vendar nekaj bodo gotovo vsi in vsak posamezen bojevnik na boljše obr-

njeni. Bodo moške. — Srčne pozdrave v imenu Jezusa in Marije Vam pošilja
Mihael Zaločar
na zapadnosevernem bojišču pri reki Dunajec.

Gema Galgani.

(Dalje.)

Deseto poglavje.

»Hči bolečin!«

Sredstvo, s katerim je Jezus Kristus hotel odrešiti svet, je bilo trpljenje. Celih 33 let nas ga je učil s svojim lastnim življenjem, in še ko se je vračal k Očetu, nam je zapustil trpljenje kot lestvico, po kateri se tudi mi dvignemo k njemu. Sveti Pavel je mislil posebno na trpečega Jezusa, ko nam je zagotovil, da »izbrani in izvoljeni so tisti, ki vpodobijo v sebi pravo podobo Sinu božjega.« Žrtev pa se meri po ljubezni; čim bolj koga ljubimo, tem več in tem raje trpimo zanj.

Gema pa je ljubila Jezusa z vsemi naravnimi in nadnaravnimi silami svoje duše. To je bila edina in velemogočna »strast« njenega srca, edina misel in edino hrepenenje njenega življenja. V Jezusu in zaradi Jezusa pa je ljubila tudi vse, kar je spoznala kot Jezusu prijetno: ker On ljubi trpljenje, ga je ljubila in želela tudi ona; ker On ljubi s svojo krvjo odrešene duše, se mu je tudi Gema darovala kot žrtev za spreobrnjenje grešnikov. Čim več je že trpela, še več je želela trpeti; kar pa je trpela, ji je bila vedno majhna reč. Ljubezen jo je priganjala do kar največje podobnosti z Jezusom; zato je želela trpeti z njim na križu, živeti neprestano na križu in umreti z njim na križu, v čistem in golem trpljenju. Tako je prava ljubezen.

In Jezus jo je bogato uslišal. Ves čas življenja je morala veliko pretrpeti na duši in na telesu. Uslišal jo je celo na izreden način in jo poleg navadnega, vsem lastnega trpljenja, obdaril še z vsemi bolečinami svojega trpljenja na velikí petek. Najprvo je bila deležna stigmatov, t. j. ran na prsih, rokah in nogah, in sicer vseh peterih nankrat, kar je redek slučaj pri drugih svetnikih. Pa to ji še ni bilo dovolj. Jezus Kristus je bil Bog in človek, pa je vendar dovolil, da mu je krvoločna druhal v zasramovanje pribila na glavo ostro trnjevo krono. Če se je ni branil Jezus, pa bi se je grešni človek? Gema je dodobra poznala globok pomen in nauk Kristusovega trp-

ljenja in z vsem srcem zahrepenela po njegovi trnjevi kroni. Nekoč je videla angela, ki ji je prinašal dva venca, enega iz čistih lilij, drugega iz trnja: naj si sama izbere, katerega hoče. Gema ni pomišljala niti za hip: »Hočem Jezusovo krono, to mi daj!« Drugekrat se ji je prikazal sam Jezus, ovenčan s trnjevo krono in jo vprašal, če si je želi tudi ona. Ko je bila slednjič njena želja po trpljenju dovolj močna in njena duša očiščena in pripravljena na te izredne milosti, so njene globoke želje postale dejstvo.

Gema sama nam pripoveduje: »Nocoj (19. julija 1900), po šestih dneh hudega trpljenja radi Jezusove odsotnosti, sem se mogla spet nekoliko zbrati. Pričela sem moliti, kakor imam navado vsak četrtek. Mislila sem na Jezusovo križanje. Spočetka nisem nič čutila, šele potem sem se nekoliko zbrala. Jezus je bil blizu. V zbranosti pa se mi je zgodilo, kakor drugekrat da mi je odpovedala glava¹ in sem se znašla pri Jezusu, ki je spet trpel grozovite bolečine. A kako gledati trpečega Jezusa in mu ne pomagati? Tedaj sem se začutila kakor pogreznjeno v veliko hrepenenje po trpljenju; srčno sem prosila Jezusa za to milost in me je takoj uslišal. Približal se mi je kot drugekrat, potem pa si je snel trnjevo krono s svoje glave, jo položil na mojo in s svojima najsvetejšima rokama vtisnil v senci. To so mukopolni, a presrečni trenutki. Tako sem trpela z Jezusom eno uro.«

Dejstva so dokazala, da to ni bil samo izrodek njene domišljije. Od tega dne nadalje je bilo večkrat zreti njeno glavo kroginkrog prebodeno od vbodljajev, iz katerih je polzela sveža kri. Krvavela je ne samo naokrog, marveč po celi glavi pod lasmi; to soglaša z mnenjem tistih svetnikov, ki so pisali, da je bila Jezusova trnjeva krona tolika, da mu je ovila vso

¹ Ta izraz rabi Gema v svoji preprostosti za zamaknjenje.

glavo. Na Gemi se je pojav ponavljal redno od četrtega na petek, in še tudi potem, ko so stigmati prenehali.

Včasih ji je prišlo celo pred navadnim zamaknjenjem četrtkovega večera. Ko je še sedela z družino (Giannini) pri večerji, so ji pripolzele krvave kaplje na čelo, vedno več, in tekle po licih, po vratu in na obleko. »Vsak las je imel svojo kapljico,« pravi drug očividec.

Po krvavem potu v Getzemani je bil Jezus krvavo bičan. Gema je posebno to bolestipolno skrivnost rada premišljevala, in v duhu preštevala globoke rane, ki so jih človeški grehi vsekali v presveto telo njenega božjega Ljubljence, in si mislila: »Vse so sad njegove ljubezni —.« Pri tem pa je vsa gorela hrepenenja, da bi jih tudi ona občutila. Božji Zveličar ji je sam netil to hrepenenje s tem, da se ji je prikazoval ves ranjen in raztepen, ter ji dovolil, da je smela poljubljati njegove rane.

Nekega dne, — bilo je prvi petek marca leta 1901. — ko je posebno iskreno prosila svojega ženina za to trpljenje, jo je uslišal med običajnim zamaknjenjem. Gema je pri tem grozovito trpela. Svojemu vodniku je pisala: »V petek proti drugi uri mi je Jezus dal občutiti nekaj lahkih udarcev. Moj oče, vsa sem ena sama rana, radi česar moram že majčkeno trpeti. Naj živi Jezus!« Teta Cilka, ki je večkrat skrbno opazovala te rane, nam jih tako opisuje: »Tisti prvi večer sem opazila, da je Gema več kot običajno trpela in bila zamaknjena. Prijela sem jo za roko in videla na njej velike rdeče pege. Položila sem nanje robec, pa sem videla, da se ga je prijela kri. Gema je zelo trpela in v zamaknjenju govorila: »Pa so res to tvoji udarci, o Jezus?« Iz tega sem sklepala, da je bilo bičanje. To je trajalo vse petke meseca marca l. 1901. Prvi petek je bilo kot sem ravnokar opisala; drugi petek je imela vse meso razmesarjeno; tretji pa še bolj, da so se skoro videle kosti; četrty petek pa je bilo nepopisno: povsod same rane, globoke približno en centimeter. A v dveh, treh dneh so vse zginile. Enkrat pa, ko sem ji dve obvezala, se samo ti nista zacelili ter sta se ognjili; ko sem jih odvezala, je Gema zelo trpela, nato pa sta se polagoma sami od sebe zacelili. Vse druge pa so se takoj zacelile. Kri je kar tekla iz njih. Če je bila Gema pokonci, je kri pritekla do tal; v postelji pa je premočila rjuhe in zmočila vso žimnico.

Enako izpričujejo tudi drugi očividci. Koliko je morala pri tem Gema trpeti, je

kazalo že njeno obnašanje. »Med bičanjem, pravi neka priča, se vidi Gemi, da neizmerno trpi, vendar pa je čisto mirna. Samo semintja jo strese lahek trepet in roke se ji tresejo. Občutljivost je ne zapusti, pač pa čuti vse. Nekoliko hripava postane, pa ji kmalu preide. Po zamaknjenju se dobro spominja vsega, smo že poskusili. Kako sočuten vtisk dela revica v tem stanu! Veste, kaj mi pravi, ko tako trpi? »Priporočite me zelo, zelo Jezusu!« V četrtek večer, okoli 11. ure, je dejala: »Z Bogom do jutri!« In res so udarci prenehali in Gema je ostala kot mrtva. Samo žila je redno bila, in srce se je nekoliko umirilo.«

Iz Geminih pisem je razvidno, da se ji je ta pojav ponovil še večkrat, a ga je znala v svoji ponižnosti skrbno skriti. Tako je nekoč prosila teto Cilko, da bi smela v domačo kopalj: »Vsa obleka se mi drži telesa in to me zelo trpinči.« In res je imela vse perilo s krvjo zlepljeno z velikimi ranami, ter ga je bilo treba siloma odtrgati od hrbta, kar ji je seveda spet odprlo rane in povzročilo velike bolečine. Vse to pa je bilo zanj »majčken udarec Jezusov«, da je mogla »prav majhno« trpeti zanj.

Sv. Evangelij sicer nič ne omenja, a svetniki posebno vdani premišljevanju, kakor sv. Terezija, so radi premišljevali rano, katero je zajedel Jezusu v levo ramo križ na poti na Kalvarijo. Gema je imela tudi to rano, precej široko in globoko, ki jo je včasih tako bolela, da je morala hoditi vidno upognjena na levo stran. Tudi ta rana je zelo krvavela in se zaprla še v petek ali kvečjemu v soboto zjutraj; bolečina pa je ostala še tudi pozneje.

Tako Geminu stanje je trajalo do februarja 1901. Takrat pa ji je njen vodnik o. Stanislav pisal, naj prosi Jezusa, da jo oprostí vseh teh izrednih zunanjih pojavov. Gema je molila oprta na pokorščino in je bila uslišana. Kakor sama piše, jo je Jezus zagotovil, da ji bo odvzel zunanje znamenja (stigmaté namreč), da pa ji bo dal še več trpeti. Tako je tudi bilo. Stigmati so takoj prenehali. 6. aprila tudi bičanje, iz pokorščine do spovednika; a n o t r a n j e bolečine se niso prav nič zmanjšale. Še huje je trpela, ker zunanje krvavljenje ji je vedno prinašalo kolikortoliko olajšanja; zdaj še tega ni bilo in Gemi so od bolesti stopale solze v oči in se je tresla po vsem telesu.

Eno samo tolažbo je Bog še pustil njenemu srcu; to je namreč tako močno bilo in pritiskalo na krvne celice, da je izrinilo kri na dan. Gema je bila v zamaknjenju

tega zelo vesela: »Jezus, dala bi ti rada svoje roke in nože, pa ne smem, ker mi je spovednik prepovedal. Vzemi torej moje srce (t. j. srčno kri), to še smem dati. Dala bi ti roke, pa ne smem.« Zdi se, da se ji je prikazal Zveličar s prebodenimi rokami, skoro da jo skuša, hoteč kri za kri. A Gema je odgovorila: »Res ne smem, in zelo trpim zato, toda pokorščina je več vredna kot žrtev.« Od takrat so potem pričele tiste notranje srčne muke, ki so ji siloma razširile srce v prsah in ji vpognile tri rebra na ven. Notranji ogenj je bil tolik, da so se videli njegovi učinki tudi na zunaj. Kaj je naša ljubezen do Boga spričo Gemine!

Da izpopolnimo sliko, treba omeniti še spahnenje kit in kosti, ko je visel Jezus na križu, pretegnenje vseh udov, vse bolečine razmesarjenega telesa v treh urah na križu in slednjič pekočo žejo, ki mu je izvila iz prsi tožeči klic: »Ž e j e n s e m !« Ko so prenehali stigmati, je bila Gema v

resnici deležna vseh teh bolečin. Gema je to priznala in tudi drugi so to ponovno videli (na zunanjih znakih) in trdijo, da ji ničesar ne manjka, da bi se ne mogla imenovati živa podoba križanega Jezusa.

Omenimo samo še Jezusove dušne muke, ki so najbolj skrivnostni in obenem najvzvišenejši del njegovega trpljenja. Potem ko je prestala vse telesne muke Jezusove, je Gema okusila tudi te. Na zunaj jih je bilo spoznati na mrliški bledosti, na težkem dihanju, na vdratih očeh, brezkrvnih ustnicah.

Tako so bile v popolnem obsegu uslišane goreče Gemine želje in molitve, katere ji je vzbudil v srcu že prvi pogled na križanega Zveličarja: »Stori me, Jezus, sebi podobno v trpljenju, prav nič mi ne prizanašaj; ti trpiš, stori tudi mene deležno svojega trpljenja; ti si mož bolečin, jaz pa hočem biti hči bolečin.«

(Dalje.)

Prošnja procesija v Ljubljani

v nedeljo, dne 13. junija 1915.

Ko je prorok Jona napovedal po božjem povelju, da bo Ninivljane zadela zaslužena kazen, ako bi se ne spreobrnil, napovedo meščani post, in vsak, bodisi velik ali majhen, se obleče v spokorno obleko. Tudi kralj obleče raševnik, se potrese s pepelom in ukaže razklicati po Ninivah: »Sleherni naj se spreobrne od svojih hudobnih potov; kdove, morebiti se Bog potolaži in nam odpusti, da ne poginemo.« Bog se jih usmili in odvrne od njih nesrečo, ki jim jo je bil zapretil.

To svetopisemsko sporočilo mi je prišlo na misel, ko sem gledal neštete množice, ki so se v urejenem sprevodu vrstile v nedeljo, dne 13. junija, od šentjakobske cerkve v Ljubljani na Kongresni trg pred uršulinsko cerkev. Ko bi bilo vedno tako, sem si rekel! Ko bi se vseh verskih vaj udeleževali tudi tisti, ki jih sicer ni videti zraven; pri procesiji za srečen izid sedanje vojske in za zmago našemu orožju so bili pa navzoči, kako bi nas bil Bog vesel, kako uspešne in blagoslovljene bi bile naše prošnje in molitve! To pot se je Ljubljana izkazala! Vse je šlo prositi pomoči Vsegamogočnega, vse se mu je v spokorni ponižnosti klanjalo, od preprostega moža do namestnika cesarjevega, od vojaka prostaka do najvišje šarže v Ljubljani, od nežne beleoblečene deklice do najodličnejše plemkinje: Vsi smo v skupni ljudski pobožnosti prosili

pomoči mogočno zavečnico in posebno varhinjo bele Ljubljane, žalostno Mater božjo, katere čudodelno podobo smo nosili v sprevodu. Kongresni trg je videl že veliko naših slovesnosti, a tako ganljive, tako veličastne verske manifestacije, takega raznolikega zbora Ljubljančanov v tem obsegu in v tako iskrenem versko-pobožnostnem razpoloženju — še ni videl.

Navduševalne besede spokornostnega govora, ki ga je imel presvetli gospod knezoškof, so spravile vse navzoče vernike v pravo čutenje ter navdale z zaupanjem na mogočno Mater Marijo, ki se bo zavzela za našo domovino.

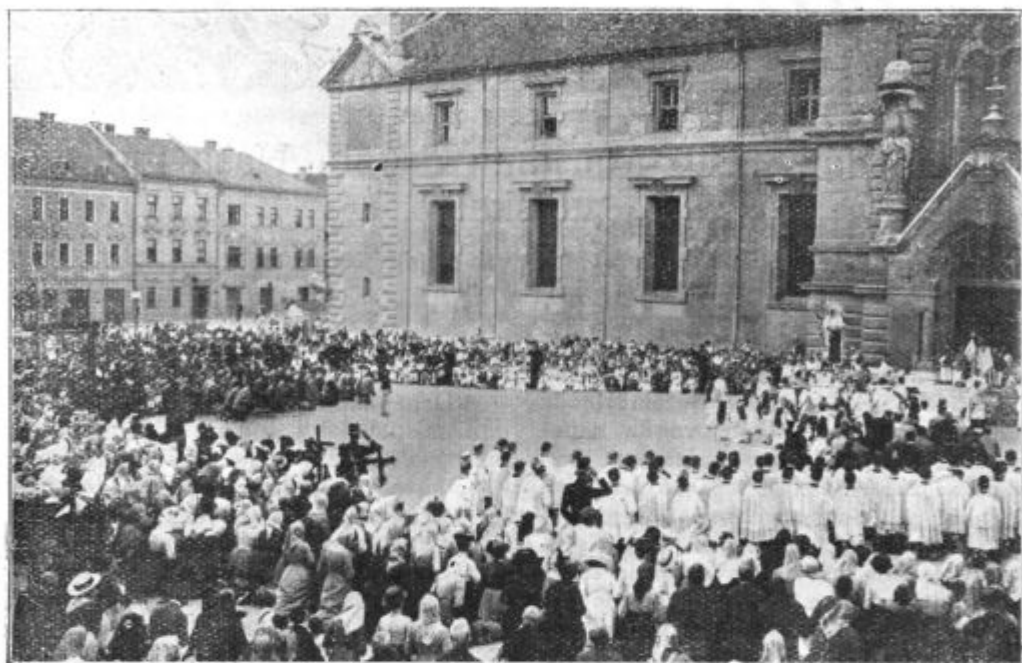
Nekaj posebno veličastnega so pete litanije, kadar jih poje zbor gg. bogoslovcev in kadar odpeva vse ljudstvo z onim priljubljenim in zaupljivim refrenom: Marija, k tebi, uboge reve, mi zapuščeni vpijemo... Tudi ob tej priliki je odmeval trg, ko smo pevajoči zdihovali k nebeški varihinji in zavetnici.

Odmolili smo molitev za mir, prejeli blagoslov z Najsvejšim, potem smo se pa zopet porazdelili v nadaljni sprevod ter tako kot poprej v številnih skupinah med sprevodom molili sv. rožni venec. Nekateri oddelki, kjer so bili cerkveni pevci, so pa pevaje korakali proti šentjakobski cerkvi. Ves trg se je kmalu zopet napolnil. Častno mesto so dobili ne le

dostojanstveniki, ne le Marijine kongregacije, ampak tudi oddelki vojaštva, ki so se pri priveditvi prav vzorno obnašali.

Ljubek vtisk so napravili dečki in beloblačne deklice, ki so nosile razne znake:

lilije, palmove vejice i. dr. poleg podobe Marijine. Na trgu smo izpred cerkve prejeli še enkrat blagoslov z Najsvetejšim. — Naj močnejša Kraljica ne presliši naših zaupnih in silnih prošenj!

Prošnja procesija v Ljubljani. Blagoslov na šentjakobskem trgu.

† Peregrin Vunček.

radel je! —

Pred par dnevi je prinesel »Slovenec« žalostno novico, da je Peregrin Vunček zadet od krogelje padel na severnem bojišču. Kakó škoda blagega mladega moža!

Vi ga niste poznali — ne po obrazu in večinoma tudi po imenu ne. Pa vendar ste brali, kar je on napisal in natiskal. Bil je dopisnik »Bogoljubov«. Novice s Koroškega v »Cerkvenem razgledu po domovini« so bile vse izpod njegovega peresa. Zdaj jih ne bo pošiljal več...

Doma je bil v škocijanu na Koroškem. Hodil je nekaj let v šolo v Celovcu. Rad bi bil postal duhovnik — takó je pisal pred nekaj leti uredniku »Bogoljuba« — pa božja volja ni bila. Izučil se je tiskarstva, postal črkostavec in stavil knjige družbe sv. Mohorja.

Vnet je bil za vse dobro. Dober kristjan in vnet Slovenec. Sam se je ponudil za dopisnika »Bogoljuba«.

Ko se je ustanovila v Celovcu »Sveta vojska«, društvo zoper pijančevanje, je postal njen tajnik. Lani 19. julija je bil na Taboru »Svete vojske« na Brezjah. Dopisoval je tudi v »Zlato Dobo«. Še v zadnji številki je njegov dopis, v katerem pové, kakó se mu godí v strelskem jarku in poročá, kakó je s pijančevanjem in treznostjo pri vojaki. Písal je uredniku več dopisnic z bojišča.

Naenkrat pa ga Bog pokliče k sebi... Zapustil je dobro ženko in enega otročiča.

Upamo, da je bil dobro pripravljen in da ga bo Bog kraljevo poplašal za njegovo pomoč pri dobrih delih in za njegovo zelo dobro voljo. — Priporočamo ga pa prav toplem bralcem »Bogoljuba« v pobožno molitev. — Z Bogom in na svidenje, dobri, dragi Peregrinček!¹

¹ Če imate v Celovcu njegovo sliko, prosimo lepo, da jo pošljete našemu uredništvu.

Marijino cvetje

Molitveni dan naših Marijinih družb. Naša molitvena vojska.

Na binkoštni ponedeljek — praznik Marije Pomočnice — so torej naše Marijine družbe molile za mir in blagor naše domovine. Na Brezjah je bilo mnogo romarjev-družbenikov oziroma družbenic; istotako na Rakovniku pri Ljubljani. Slučajno je pa bila od strani Italije Avstriji vojska napovedana ravno na binkoštno nedeljo, v ponedeljek pa se začela. Vsled tega so prenehali redni vlaki voziti in mnogo romarjev ni moglo z vlaki nazaj ali sploh ne ali vsaj o pravem času ne. Bila je velika zadrega in strah, kakó priti domú. Ako vlaka ni bilo mogoče dobiti, treba jo je bilo tolči peš proti domu. — No, to ni bila ravno tolika nesreča! Saj vedno trdimo, da je molitev sama še premalo, da je treba tudi pokore. Ker se pa pokore takó branimo, pa Bog malo zanjo poskrbi. In naša božja pota že davno niso več prava božja pota, ker se le preveč komod pripeljemo v vlak do cilja in imamo kvečjemu še nekaj korakov do romarske cerkve. Ta dan smo pa prisiljeni imeli res božjo pot. Upamo, da so to potovanje vsi romarji daro-

vali — in sicer čim daljša je bila pot, tem večkrat — v isti dober namen, za katerega so na božji poti molili. In takó je bila božja pot prav posebno dobro opravljena.

Družbeniki oziroma družbenke! Ta dan naj pa ni bil konec te molitve ampak začetek! **Začetek molitvene vojske, katero vojujte z največjo gorečnostjo in vstrajnostjo toliko časa, dokler ne bo domovina varna!** Molite prisrčno, da bi se italijanske namere ne posrečile, posebno da bi nas Slovencev Italijani ne raztrgali na dvoje, ker če bi se jim to posrečilo, bi bili mi grozno udarjeni. Kakor bi naše telo na dvoje prerezali!... Zato posebno vé dekleta, ki ste takó srečne, da vam ni treba v vojsko, medtem ko naši fantje in možje z orožjem odganjajo Italijana, molite, molite vé s sveto silo, da bi imelo naše orožje uspeh, nas pa da bi Bog milostno obvaroval in ohranil skupaj!

† Franciška Cundrč.

(Dalje.)

4. Blagor jim, ki božjo besedo poslušajo!...

Dandanes se velikokrat sliši oznanovati božja beseda. Pa samo sliši, poslušajo se pa navadno ne. Pri enem ušesu gre noter, pri drugem pa ven. In prav

vsled tega vlada po svetu tako pomanjkanje vere. Saj pravi že sv. Pavel: Vera je tedaj iz poslušanja, poslušanje pa po Kristusovi besedi (Rim X. 17).

Naj bo tudi v poslušanju božje besede pokojna Franciška vzornica sedanjemu

rodu. Ne bo odveč, če vam povem, da je marsikatero pridigo, ki jo je slišala v cerkvi, napisala in jo potem spisano hranila in večkrat prebiral. Nekaj takih zapisanih pridig imam še sedaj pri rokah. V dokaz, kako verno je poslušala božjo besedo, naj sledi tu par odlomkov.

»Premišljujmo, kako Bog po očetovski za nas skrbi! Res, božja previdnost skrbi za nas z največjo ljubeznijo. Če nam Bog pošlje tudi kak križ, vselej nam ga pošlje iz najboljšega namena. To je pokazal v življenju sv. Ignacija. V vojski je bil

ranjen. To je bila zanj velika nesreča, pa še večja sreča. V svoji zapuščenosti v bolnišnici je začel resno premišljevat, ali bi ne bilo bolje služiti Bogu, kakor španskemu kralju. Postal je ustanovitelj jezuitskega reda.

Nekateri ljudje nočejo nič vedeti, da jim Bog pošilja veliko dobrega, drugi hitro pozabijo na vse dobrote. Le to naštevajo, kar jim Bog hudega pošlje in godrnjajo čez križe in težave. Sv. Elizabeta se je Bogu kar naravnost zahvaljevala za vse križe. Ali se dobi kdo med nami, ki bi se Bogu za križe zahvaljeval!

Ali kratek odlomek iz govora ob priliki duhovnih vaj!

»Bog te je ustvaril. In zakaj? Odgovor se glasi: Iz ljubezni. Bog te je ustvaril, ker te je ljubil. Ljubezen božja te je postavila na svet, ona te ohranja, te varuje, da ne razpadeš v nič. In kaj je tvoj namen? Morebiti da tukaj ješ in piješ, da hodiš po veselicah? Ta namen ni pravi, ni vreden človeka. Katekizem pravi: Bog je človeka ustvaril, da ga spoznava in časti, ga ljubi in mu služi, ter se tako večno zveliča. Naša duša je od Boža, je nekakšen odsev božje lepote, utrinek neskončnega ognja božje ljubezni, podoba božja. Zato hrepeni po Bogu. Nepokojno je naše srce, dokler ne počiva v Bogu.«

Naj bo pridig dovolj!

V znanem evangeliju, ki se bere tretjo nedeljo v postu, blagruje Gospod tiste, ki božjo besedo poslušajo in jo hranijo.

Božjo besedo poslušati še nikakor ne zadostuje. Treba jo je hraniti, treba je po nauku božjem tudi uravnati svoje življenje, treba je zato božjo besedo premišljevat. Gotovo prav nič ne pretiravam, če trdim, da je pokojna Franica zato ostala zvesta svojemu namenu, da je zato čedaljebolj na-

predovala v dobrem, ker je zvesto poslušala božjo besedo v cerkvi pri pridigah, pri shodih, pri krščanskem nauku. Ne rečem preveč, če pravim, da je božja beseda padla pri njej v dobro in najboljšo zemljo in zato obrodila svoj sad.

Ali veste, kako dandanes mnogi poslušajo božjo besedo? Naj vam povem kar po domače. »Oh, kako so danes gospod lepo povedali!« pravi Micika, ko pride iz cerkve. — »A, kaj so pa povedali?« — »Ja, saj ne znam tako povedati, malo sem pa že — pozabila.« Na, tu jo imaš! Komaj pride iz cerkve, pa že pozabi! In koliko je takih poslušalcev! Na cente.

Zato pa dam danes Marijinim družabnicam, pa tudi vsem drugim en prav lep nasvet. Samo če ga boste poslušali!

Napravi si majhen zvezek in sempatje zapiši vanj kakšno misel iz nedeljske pridige ali iz shodnega govora. Zlasti če te je kaj zadelo, če se obravnava kaka tvoja slabost. Ne jezi se, ampak zapiši! Čez leto-indan pa včasih poglej, kaj imaš zapisanega, pa vprašaj samega sebe: »Ti, ali si še tak, ali si še taka? Ali si kaj boljši? Zakaj ne? Tako bo božja beseda, ki jo poslušáš in zapišeš in ki svoje zapiske tudi pregleduješ, pognala v tvojem srcu močnejše korenine, obrodila mnogo lepih sadov in ti prinesla mnogo duhovnega veselja.

Ce boste ravnali po tem nasvetu, potem se tudi sv. Jakob ne bo pritoževal, da vam je leto za letom zastoj govoril: »Preljubi! Bodite izpolnjevalci besede in ne samo poslušalci, da ne boste varali sami sebe. Zakaj, ako je kdo poslušalec besede in ne izpolnjevalec, ta je podoben človeku, ki ogleduje svoj obraz v ogledalu; ogledal se je in šel, pa brz pozabil, kakšen je bil.«

Torej prijatelj, prijateljica! Ali boš? Poskusi! Vsaj eno leto! (Dalje.)

† Dijak-kongreganist Franc Kozoglav.

C. in kr. garnizijska bolnica v Košicah na Ogrskem je uradno naznanila, da je ondi dne 30. aprila vsled tuberkuloze umrl infanterist Fran Kozoglav 27. domobranskega pešpolka.

Rojen je bil 13. avgusta 1894 v Novem Mestu ter je obiskoval mestne šole. Ko je dovršil četrti gimnazijski razred, je želel vstopiti v red čč. oo. frančiškanov. Sprejet je bil v novicijat v Brežice. Dobremu mladeniču pa Bog ni bil podelil posebnega talenta, a toliko bolj je bilo sprejemljivo njegovo srce. Zato je po nasvetu zapustil samostan in v bodočem

šolskem letu zopet vstopil v gimnazijski peti razred. Med tem je bila vojska že izbruhnila. Med dijaki njegovega nabornega letnika je bil potrjen tudi Kozoglav dne 3. oktobra in odrinil 26. oktobra 1914 v Ljubljano. Pismo, v katerem se poslavlja od svojcev, iz katerega se razodeva nežnočuteče srce, je bilo oddano pustni dan, ko se je 17. februarja 1915 njegov polk odpeljal proti Karpatom.

Pokojni Kozoglav je bil globoko veren, to je kazal mnoga leta kot dijak. Bil je zvest član novomeške dijaške kongregacije. Mnogo-

krat so videli mladeniča med verniki v kapiteljski cerkvi klečati pred Najsvetejšim. Pri zadnjem obisku je kot vojak pristopil k sv. obhajilu v spodbudo znancem in navzočim vernikom.

Njegovo zadnje pismo se glasi:

Dragi starši!

»Z ljubljenim Sinom naj me blagoslovi ljuba Devica Marija!« — S temi besedami začnjam svoje zadnje pismo. Zadnje pismo je to v mojem življenju. V najlepšem cvetu življenja sem, pa bom moral umreti, daleč, daleč proč od svoje rojstne hiše. Tolažilno je umreti doma na postelji, obdan od svojih ljubljenih staršev, bratcev in sestic. Ti ti lajšajo smrtne bolečine, ti ti brišejo smrtne srage ter te tolažijo do zadnjega zdihljaja, dokler ne poleti tvoja duša v rajske višave. Meni pa se bo godilo drugače. Ošel bom na bojno polje skušat se s sovražnikom, pa kaj bom naredil, ko sem še preslab za tako težavno nalogo! — Prejšnje moje tovariše sem šel spremit k zadnjemu sprevedu. Prišli so skupaj, žalostno je zatrobil rog, ki je naznanjal k molitvi, polagoma in polagoma je trobil ter udarjal na boben. Žalostno je bilo slišati in mislim, da ni bilo očesa, iz katerega ne bi tekla bridke solze. Potem pa je pričela godba igrati ter spremila drage mi tovariše na bojno polje. Marsikateremu je bil ta soldaški boben zadnji zvon, kakor poje ona pesem: »Oj, ta mi bo zazvonil, kadar jaz umrl bom.« Tudi mene bodo tako spremili, ne bo več dolgo tega. Zato pa Vas, predragi starši, prosim, kadar bode te zvedeli, da sem sklenil tek svojega zemeljskega življenja, molite zame ter dajte tudi za kako sv. mašo za moj dušni blagor. Tudi jaz sem molil, nisem klel, čeprav se mi je hudo godilo. Če sem se pa Vam kaj zameril, dragi starši, tekem teh dvajsetih let, Vas v imenu križanega Jezusa prosim, odpu-

stite mi! V prvi vrsti pa se imam Vam zahvaliti za ves Vaš trud, ki ste ga imeli z mano.

Kakor mi srce narekava, se najbrž ne vidimo na tem svetu nikoli več. Če mi je že Bog tako smrt odločil, da bom moral umreti na bojišču, jo rad sprejem vdan v voljo božjo, upajoč, da bom prejel za to kratko trpljenje večno veselje onstran groba. Opravljal bom v vojski samaritansko delo usmiljenja.¹ Stal bom neustrašeno v bojni črti. Moje misli bodo le pri Mariji in njenem Sinu ter pri Vas, dragi starši.

Še bi Vam imel mnogo pisati, pa ne morem, ker je žalostno moje srce ter rosno moje oko. Srce mi utriplje, če premišlujem, kam sem prišel. Ne, moja roka ni več ustvarjena za pisanje, ona bo morala sukati bridko sabljico. Smrti bom moral zreti naravnost v oči. Kroglice bodo žvižgale, kanoni bodo pokali, oj, to bo grozno in v tej grozoti bom moral stati miren, kot bi se ne godilo nič okrog meje. Pa le prosite Boga, mogoče, da Vas vendar usliši, da se še katerikrat srečni vidimo v svoji rojstni hišici na priljubljenem mi Bregu. — 16. t. m., na pustni torek, odmarširamo proč. Dokler bom količkaj mogel, bom Vam sporočal, če sem še živ. Ko pa ne bo nikakega glasu od nikoder več, vedite, da sem mrtev. Dajte mi, lepo Vas prosim, zvoniti zadnjo uro v domači, meni priljubljeni kapiteljski cerkvi. Seveda slišal ne bom več zvona, ki mi bo pel mrtvaško pesem, pa bo vsaj kdo drugi vedel, češ, sedaj se je pa ločil iz tega sveta en Novo-meščan.

(Potem se ganljivo poslavlja od vsakega svojih domačih posebe ter daje bratu in sestram lepe nauke.)

Končujem svoje pismo z istimi besedami, kakor sem ga pričel: »Z ljubljenim Sinom naj me blagoslovi ljuba Devica Marija.«

Vročo pozdrave Vam pošilja Vaš na vojsko odhajajoči sin
Francelj.

Pet pomenljivih reči.

Obred slovesnega sprejema v Marijino družbo je globoko pomenljiv; izraženo je namreč v njem vse, kar vsebuje Marijina družba: Ljubezen do kongregacije, dolžnost članov, srečo Marijinih otrok, blagoslov, ki dohaja po Marijini družbi.

1. Ljubezen do kongregacije označuje sveča, simbol (znak) goreče ljubezni do Marije in do družine njene, do kongregacije. Ta ljubezen je izražena v kratkih besedah: »Ti moja Mati, jaz tvoj otrok!« Luč sveče ugasne, nikdar pa naj ne ugasne ljube-

zen do Marije in do kongregacije. Svečo daruješ oltarju, v resnici pa žrtvuješ svoje srce, ki je odslej popolnoma posvečeno Mariji.

2. Dolžnosti v službi Marijini so izražene v posvetitvi: Mariji hočem služiti s čistim srcem, za čast Marijino in njenega božjega Sina se hočem potegovati. Duhovnik hočem biti lastnega srca, apostol za druge, in sicer z molitvijo, zgledom, z besedo in dejanjem.

3. Blagoslov kongregacije je izražen v diplomii (sprejemnici); diploma je tako-

rekoč pisanje, zagotovilo blagoslova, katero ti dá duhovni vodnik v imenu Marijinem. Marija bo v bodoče na poseben način tvoja mati ter ti bo naklanjala blagoslov do konca dni.

4. Srečo Marijinega otroka označuje modri trak, ki takorekoč združuje Materino srce z otrokovim srcem; to je Marijina

obleka, ki jo nosiš, varstveni plašč Marijin, ki si ga smeš odeti.

5. Plačilo Marijinega otroka ti kaže svetinja. To je hrabrostna svetinja, vojno odlikovanje, ki naj te spremlja enkrat pred božjega Sodnika, in ki naj ti bo v veselje in čast tukaj, da ti bo tudi v slavo pred Bogom.

Otrok Marijin, misli večkrat na vse to!

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

Letno poročilo.

Živimo v veliki zgodovinski dobi. Ko gledamo velikanski svetovni boj, se naš pogled obrača kvišku k najvišjim ciljem kraljestva božjega na zemlji. Bolj kakor kdaj prej čutimo, kako potrebno je, da z Zveličarjem vred molimo, »da bi bili vsi eno« in da bi bil »en hlev in en pastir«. Bolj kakor kdaj prej spoznamo, kako potrebno in zares katoliško je delo Apostolstva sv. Cirila in Metoda pod zavetjem Device Marije za versko spravo med katoliškim zahodom in razkolnim vzhodom.

Letošnje razburjeno leto še ni preveč škodilo Apostolstvu. Redni dohodki se niso zmanjšali. Še vedno presešajo 8000 K. Zelo so se pa zmanjšali izredni darovi za naše misijone. A to ni čudno; saj celo leto nismo nič poročali o naših misijonih.

Lansko leto so se začeli spletati venci udov-dobrotnikov, ki prostovoljno darujejo po 20 vinarjev na mesec ali 2 K 40 vin. na leto. V sedanjem razburjenem času se venci niso mogli obilno spletati. Vendar se je spletlo lepo število vencev, zlasti v Mavčičah, Trziču, Kamniku, na Dobrovi, največ pa v Ljubljani.

Tudi letos smo hoteli izdati knjižico »Kraljestvo božje na vzhodu« z letnim poročilom o delovanju Apostolstva. Bilo je že vse pripravljeno za tisk. A za enkrat smo morali to stvar še odložiti.

Na Nemškem in v drugih deželah se večkrat opozarja, da v sedanjem razburjenem času ne smemo pozabiti katoliških misijonov. To velja tudi za nas. Ne da se

prerokovati, kaj bomo še doživeli in kako se bodo razmere po vojski uredile. Gotovo pa je, da bo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda po vojski še bolj potrebno kakor kdaj prej. Naše delo za razširjanje kraljestva božjega bo tudi domovini prineslo mnogotero korist in veliko blagoslova.

Balkanski katoliški misijoni.

Odkar se je začela strašna svetovna vojska, nismo nič poročali o balkanskih misijonih, ker nismo hoteli naših ljudi nadlegovati s poročili in prošnjami. Sedaj je prišel čas, da nekoliko poročamo o balkanskih katoličanih.

Lansko leto smo poročali o strašnem opustošenju bolgarskih katoliških misijonov. Vsled krvavega preganjanja so skoraj vsi katoličani iz grške in srbske Makedonije in iz odrinske okolice zbežali v Bolgarijo. Sedež odrinske škofije se je prenesel v bolgarsko glavno mesto, Sofijo. Prej je bilo največ bolgarskih katoličanov v solunski škofiji v Makedoniji. Sedaj je Makedonija skoraj brez katoličanov. V Bolgariji pa je število katoličanov zelo naraslo; s tem se je povečala tudi revščina.

Še med sedanjo vojsko so morali bolgarski katoličani bežati iz srbske Makedonije. Srbi so sicer s svetim očetom zaradi svojih katoličanov sklenili posebno pogodbo, k o n k o r d a t. Toda kljub temu preganjajo katoličane vzhodnega obreda ter pravijo, da ti nimajo v Srbiji nobenih pravic, češ, da srbski konkordat velja samo za katoličane latinskega obreda (Al-

bance), ne pa za katoličane vzhodnega slovanskega obreda. Čudno srbsko slovanstvo!

Katoliško deško semenišče se je iz Kara-Agača pri Odrinu preselilo v Plovdiv. Tudi v svojem novem domu potrebuje to semenišče »vsakdanjega kruha«, prav tako kakor ga je potrebovalo v Kara-Agaču. Naši dobrotniki so se tega vsakdanjega kruha zlasti radi spominjali; gotovo ga tudi zdaj ne bodo pozabili.

P. Hristov, generalni vikar odrinsko-sofijske škofije, se je s svojim škofom Petkovom preselil v Sofijo. Od tukaj s svojo neutrudno apostolsko gorečnostjo obiskuje razne katoliške župnije in misijonske postaje. Ob koncu februarja nam je poslal obširno poročilo.

V Sofiji sami je okoli 1000 bolgarskih katoličanov vzhodnega obreda (prej jih je bilo samo okoli 50), po večini begunci iz Makedonije, zlasti iz Kukusa. Svoje cerkve še nimajo. Za enkrat imajo službo božjo v kapucinski cerkvi.

V malem delu nove bolgarske Makedonije so bolgarski begunci ustanovili šest novih katoliških župnij, namreč Strumica, Petrič, Draževo, Rađovo, Nova Mahala in Sekirnik. V vseh teh župnijah je velika revščina in pomanjkanje. P. Hristova ravno ti novi katoličani zelo skrbje.

Katoličani iz nekdanjih cvetočih vasi v odrinski okolici, Mostrati, Ak-Bunar (Ivan

Bonev), Derviška Mogila, Lisgar, Ela-Genne, so se deloma nastanili v porušeni vseh stare in nove Bolgarije, deloma so pa še razkropljeni. Katoličani iz Mostratija in Ak-Bunarja so še vedno razkropljeni, brez lastnih domov, brez cerkve in šole. Naš junaški znanec Ivan Bonev ima še vedno veliko težav.

Katoličani iz Pokrovana in Kajadžika so se naselili na razvalinah svojih vasi. Najbolj žalostno je v Pokrovanu. Vse je v razvalinah. Skoraj vsi možje in mladeniči so bili pomorjeni.

Vsi ti bolgarski katoličani so se pred nekoliko leti zaupno zatekli pod naše varstvo. Od nas pričakujejo pomoči. Zanje smo ustanovili bolgarsko duhovsko zvezo pod vodstvom P. Hristova. Res je pri nas doma veliko gorja. Vendar ne smemo popolnoma pozabiti naših nesrečnih bratov. Kdor sam trpi, ta ima sočutje tudi s tujo nesrečo. Nikar ne pozabimo, da so bolgarski katoličani veliko bolj zapuščeni in osamljeni kakor mi.

P. Hristov sklepa svoje poročilo z besedami: »Prosili bomo Gospoda, da vas sprejme pod svoje varstvo in obvaruje nesreč, kakršne smo morali mi prestati. Kot služabniki Boga ljubezni se ne bomo dali motiti po preprih in bojih tega sveta in ne bomo pozabili neumrjelih duš, za katere je Jezus Kristus umrl na svetem križu.«

Cerkveni razgled

Velika zmagal! Ko se je ta list sklepal, je prišlo poročilo, da so si Avstrijci zopet osvojili glavno mesto Galicije, Lwow. Kakor kaže, bo kmalu konec pravoslavne propagande v Galiciji... V znamenje veselja visijo marsikje zastave; v ljubljanski stolnici je bila zahvalna služba božja.

Kvišku srca! V pismu papeža Benedikta XV. do kardinala S. Vanutellija, v katerem sv. oče obžaluje, da ne more slediti nameravanega konzistorija, se nahajajo tudi te besede: »Čas, ki smo ga doživeli, je zelo žalosten, trenutki strašni. Toda: Sursum corda! (Kvišku srca!) še bolj goreče in še bolj vneto dvigajmo svoja srca k Onemu, v čigar roki

je usoda narodov. Obrnimo se vsi zaupljivo do užaljenega, čistega Srca Marijinega, ki je Mati božja, pa naša mati, naj bi s svojo močno priprošnjo nagnila svojega Sina, da umakne to hučo šibo vojske.« Slednjic opominja sv. oče, naj bi verniki z molitvijo združevali tudi žrtve, trpljenje in pokoro ter dovoljuje vsem popolni odpustek, ki se lahko obrne tudi dušam na korist, ako se poleg običajnih pogojev (za odpustek) trikrat zaporedoma, ali posamič, strogo postijo.

Papež ostane v Rimu. Mnogo se je govorilo o tem, da papež zapusti Vatikan. Ponudb je bilo res veliko, a sv. oče se je odločil, da vztraja.

Rimsko vprašanje. Krivična in roparska vojska, ki jo je započela verolomna Italija, bivša naša 33 letna zaveznica, z Avstrijo, je spravila v tir tudi takozvano rimsko vprašanje, ki se utegne koncem sedanje svetovne borbe vendarle ugodno razvozljati. Katoličane pa vznemirja zdaj posebno še nevzdržljivo stališče sv. očeta, ki je še bolj ogroženo, nego ob času, ko se je Italija po krivici polastila cerkvene države. Sv. oče, poglavar, središče in žarišče sv. Cerkve, je takorekoč odrezan od vseh delov sveta, osamljen in ločen od vseh katoličanov. Prostost sv. očeta je v veliki nevarnosti. Pa tudi gmotne razmere sv. stolice so neugodne, ker je izostal takozvani Petrov novčič. Da je tako stališče sv. očeta, kakršno je bilo zadnjih 40 let, nevzdržljivo, je jasno. Katoličani v Avstriji in Nemčiji morajo z vso silo pritiskati, da se poglavarju sv. katoliške Cerkve zagotove pravice, ki so mu neizogibno potrebne. — Čuje se, da so se vršili dogovori in se je svetovalo sv. očetu Benediktu XV., naj bi se preselil v Escorial na špansko...

Blagoslov morja. Na »Malo Telovo« (nedelja po prazniku sv. Rešnjega Telesa) je bil na Reki običajni blagoslov morja. V sprevedu je nosil msgr. dr. L. Kuhanič Najsvetejše k morju. Na obali je bil prirejen oltar, kjer se je izvršil pomenljivi obred. Tudi pri tej priliki se je poznalo, da je sedanja vojska naučila ljudi moliti. Številna množica vernikov se je vdano klanjala Onemu, ki daje varstvo in blagoslov.

Slabo poučeni. V Galiciji je po sporočilu časopisja do sredi maja odpadlo od katoliške Cerkve in prestopilo v rusko pravoslavje do 40.000 oseb. Ljudje so najbrž slabo poučeni ali pa so se zbalj ruske strahovlade. Oboje je žalostno, kajti kdor odpade od katoliške Cerkve, odpade od Kristusa.

Kri sv. Januarija. Tudi letos, prvo nedeljo v majniku, je sicer strjena kri mučenca sv. Januarija, ki jo imajo shranjeno v Neaplju, kakor običajno na to nedeljo in na svetnikov praznik, dne 19. sept., postala tekoča. Dopisnik lista »Reichspost« je bil sam navzoč in pripoveduje kot očividec takole: »Kip in posodico s strjeno krvjo so prenesli v sprevedu v cerkev sv. Klare. 82 letni kardinal Prisco je držal visoko dvignjeno posodo v roki, krož njega se je drenjala nešteta množica vernikov in časniških poročevalcev. Po 17 minutah molitve je postala masa strjene krvi tekoča. Zvonovi so zvonili...«

Misijonišče v St. Gabrielu pri Dunaju je poslalo v vojskino službo že 320 mož; deloma pomagajo po bolnišnicah, 65 jih je pa na fronti.

Francišškanski general. Novoizvoljeni vrhovni prednik francišškanskega reda se imenuje o. Serafin Cimino. Novi general pripada neapolitanski francišškanski provinci. Rojen je 3. oktobra l. 1875. v Capri.

Budimpeštanci molijo. V Budimpešti se je zadnjo nedeljo v maju, dne 30. maja, vršila prošnja procesija, katere se je udeležilo okrog 100.000 ljudi. Procesijo je vodil kardinal Černoš, ki je imel tudi slovesno sv. mašo. Ljudstvo je po budimpeštanskih ulicah glasno molilo za dosego miru in srečno zmagao naše armade. Pri procesiji je bil navzoč kot zastopnik cesarjev mladi nadvojvoda Jožef Franc.

Cerkvene zadeve v sedanji vojski z Italijo. Ker obstoje za cerkvene zadeve v Rimu razni uradi (kongregacije), pa je sedaj z njimi občevanje nemogoče, je podelil sv. oče Benedikt XV. nunciju na Dunaju in v Monakovem dalekosežna pooblastila za škofije v teh državah. Naš dunajski nuncij je msgr. grof Skapinelli, poseben zaupnik sedanjega papeža.

So že začeli... V Italiji so prepovedali vse procesije in obhode; še celo običajno spremljanje sv. popotnice ni več dovoljeno. Istotako je zabranjeno spremljati mrliča na pokopališče.

Rimsko mesto zapuščeno. Vsi avstrijski, ogrski in nemški podaniki, ki so imeli v Rimu kako važnejšo službo, so se umaknili v svojo domovino. Mesto so zapustili tudi vsi nemški in avstro-ogrski prelati. Jezuitski general P. grof Ledóchowski se je naselil v Brigu. Zvezni svet v Švici njemu in njegovemu osobju ne bo delal težav radi nastanitve na šviških tleh. — Benediktinski opat-primas Fidelis pl. Stotzingen stanuje v Einsideln v Švici.

Marijine družbe.

Iz Godoviča. V nedeljo presv. Trojice se je pri nas slovesno blagoslovila nova lepa zastava Marijine družbe. Pribitele so slovesnost povečat sosednje Mar. družbe idrijske dekanije: iz Idrije, Spodnje Idrije, Žirov, Črnega vrha in Rovt. Ob 10. smo imele pri sv. maši skupno obhajilo, ob 3. popoldne pa se je začela pomikati procesija v krasno ozaljšano cerkev. Č. g. dr. Snój iz Idrije je v krasnem govoru razložil pomen zastave in potem zastavo blagoslovil. Sosedne družbe so z lepim petjem povzdignile slovesnost, za kar se jim presrčno zahvaljujemo.

Otalež. Naša Marijina družba je dobila toliko zaželjeno zastavo, delo baronice M. Spann v Gorici, katera se je slovesno blagoslovila na binkoštni ponedeljek popoldne. Novo zastavo so prišle pozdravit vse sosedne Marijine družbe iz Cerkna, Nove Oselice, Ži-

rov, Ledin, mesta Idrije in od Sp. Idrije s svojimi zastavami. Sprevod, ki se je pomikal od župnišča v cerkev med slovesnim pritrkavanjem zvonov, je bil veličasten. Slavnostni, času in zastavi primerni cerkveni govor gospoda Fr. Oswalda, mestnega kateheta v Idriji, je globoko ganil srca vseh navzočih. Nato je blagoslovil zastavo domači g. kurat. Navzočih je bilo pet duhovnikov. Pevci iz raznih Marijinih družb so prepevali Marijine pesmi pri vrnitvi iz cerkve, ko so morali zvonovi vsled oblastvene prepovedi že utihniti. Dan 24. maj l. 1915. pa ostane zgodovinski za otaležko Marijino družbo, s krvjo in obenem zlatimi črkami napisan v domači zgodovini, ko se je zastava blagoslovila v tako viharnem času.

Šmarje pri Jelšah. Zadnje nedeljo majnika smo imeli slovesen sprejem novih udov: 3 mladeničev, 30 mladenk. Prečastiti za nas tako skrbni g. dekan so povečali slavnost s tem, da so povabili č. g. Kitaka, misijonarja od sv. Jožefa, ki so nam v jedrnatih besedah

† Franc Smrtnik.

razložili namen Marijine družbe. Po pridigi je bil slovesen sprejem, nato večernice in procesija s presvetim Rešnjim Telesom v namen zaželjenega miru. V družbi so umrle 3, izbrisane 3. Sedaj nas je skupaj 235. »Bogoljub« prihaja v 40—50 izvodih, katero število se mora povečati! Kako ubogati, izpolnjevati dolžnosti družbe, če ne poznate natančnih navodil, ki se v tem listu dobé. Ubogajmo in ne zabimo naročila našega č. g. voditelja, darovati sveta obhajila za umirajoče, padle, ranjene in moliti v ta namen!

Šenčur pri Kranju. Kaj pa pri nas M. D.? Delamo. Pa ne samo na polju in travnikih, kjer je sedaj res dela čez glavo. Dekleta so kar prijele za koso, pa že gre. Smo vdani v božjo voljo. Tudi v cerkev se še kar moč potrudimo in molimo za mir in blagor domovine. — V lepem spominu nam bo ostal 24. dan majnika, praznik Marije Pomočnice kristjanov. Pred izpostavljenim Najsvetejšim smo molili za blagoslov naše tako stiskane domo-

vine. Dekliška Marijina družba je imela v jutru skupno sv. obhajilo; popoldne pa shod in sprejem 31 novih članic. Končno smo izročili v varstvo Mariji Pomočnici kristjanov vse naše v vojni se nahajajoče nam drage očete, brate, sinove in može; pa tudi našo domovino, posebno našo kranjsko deželo, da bi jo ona ščitila pred vojsko in sovražniki. — 25. majnika pa je šla naša fara v procesiji na Brezje prosit Marijo pomoči v teh težkih dneh. Pelo in molilo se je v procesiji tje in nazaj prav lepo. — Kaj pa mladeniška M. D.? Ta se je pa jako zmanjšala. Kadar je prebiranje črnovojnikov, vselej je vrsta krajša. Pa so navdušeni in korajžni, da bodo branili domovino. Marija, zaščitnica naših fantov, naj jih privede srečne, zdrave in nepokvarjene nazaj v naročje svojih dragih! Mi zaupamo na Marijino varstvo. — Upamo, da se bodo dekleta Marijine družbe tudi vzdignile na list presvetlega knezoškofa na nabiranje vsotic in udov za patronat Vincencijeve družbe.

Reteče pri Škofji Loki. Dne 8. aprila je umrla v ljubljanski bolnišnici zgladna družbenica Ivana Križaj, stara 21 let. Med drugim se je odlikovala na gledališkem odru, posebno tedaj, ko je v »Mater dolorosa« imela vlogo sv. Janeza, ki ji je vsled njene velike in krepke postave in glasu tako pristojala, da bi nobenemu mladeniču ne mogla bolje. Pokopana je bila v Ljubljani. Skoro vse družbenice so se udeležile pogreba in tako pokazale s precejšnjimi žrtvami, da sega prava ljubezen še onkrat groba.

SPOMINJAJTE SE UMLIH SOSESTER:

Marija Kresnik, Šmarje pri Jelšah.
Ana Baštur, Šmarje pri Jelšah.
Ana Nunčič, Šmarje pri Jelšah.

Književnost.

»Izpod črno-rumene zastave.« »Iz dni skrbi in žalosti.« Zelo marljivi g. šolski ravnatelj Anton Kosi v Središču na Štajerskem, ki je napisal in izdal že mnogo lepih knjig in knjižic, je pred kratkim poslal med svet zopet kar dve knjižici naenkrat s tukaj navedenima naslovoma. Knjižici sta dobri in vsega priporočila vredni; posebne hvale vredna pa je še črtica »Dva ujetnika rešena«. Koristno mladinsko berilo. Naroča se pri g. pisatelju v Središču in po knjigarnah.

Kot spomin na v vojski padle junake je založila Katoliška tiskarna krasne spomenice (diplome) v obliki 40 × 56 cm. Risba je urejena tako, da se uvrsti lahko kratko besedilo, kakor tudi mala doprsna slika padlega. Spomenice so originalno delo domačega umet-

nika in naj bi krasile sleherni dom slovenskega padlega junaka. Cena 1 K, po pošti 1 K 20 vin.

Domače razglednice. V založbi »Ilustri-ranega Glasnika« je pravkar izšla IV. skupina razglednic »Vojska v slikah«. Obsega osem slik pristnega, narodnega značaja. Snov je vzeta večinoma po Gregorčiču, kakor: »Vojakove neveste poroka«, »Vojaci na potu«, »Oj z Bogom, ti planinski svet«, »Njega ni«. Zelo značilna za sedanjí čas je Vodnikova »Brambovci«. Cena za trgovce, ki naroče vsaj 100 posamnih razglednic, 6 K za 100 komadov; pri naročilih nad 500 komadov 5 K 50 vin., nad 1000 komadov 5 K za 100 komadov, pri naročilih nad 10 skupin 30 odstotkov popusta. Skupina s 16 komadi (po dve enaki sortirane) 1 K 50 vin. Pri skupinah se ozira le na predplačana naročila. Rojaki, segajte po domačem originalnem blagu! — Peta skupina izide tekom enega meseca. Obsegala bo istotako osem slik domačega značaja, kakor: »Soči«, »Naprej zastava slave«, »Vojaci na potu«, »Pri zibelki«, »Kdo je mar?« itd.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

M. J. in M. E. za neke posebne milosti. — Mar. hči, da bi postala vzorna družbenka ter mogla prav mnogo delati za vero in domovino. — M. L. v dušnih in telesnih potrebah in bridkostih, za zmagó v skušnjavah, vredno prejetanje sv. zakramentov, dušni mir in telesno zdravje. — Neko dekle za zmagó v hudih skušnjavah, gorečo pobožnost in dosego neke posebne milosti. Ista priporoča svoje domače za medsebojno edinost, božnega očeta in brata na bojišču. — I. M. S. M. v škofji Loki.

ZAHVALE.

Neka oseba sv. Antonu za uslišanje v neki važni potrebi. — Neka družina sv. Antonu, da se je mož, ki je bil bolan na očeh, poklican pod orožje, vrnil zopet oproščen na svoj dom. — M. Levičnik Materi božji in sv. Antonu za zdravje in uslišano molitev. — Neka oseba Materi božji za zdravje in večkrat uslišano prošnjo. — N. L. presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Devici in Ant. Martinu Slomšku, da se je mož po petih mescih oglašil iz ujetništva. — Marija Kovačič Materi božji za dvakratno ozdravljenje. — Marija Kavčič presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter vsem svetnikom za mnogotere milosti. — Čast, ljubezen in zahvala presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter velikima priprošnjikama sv. Jožefu in sv. Antonu Pad. za

uslišano molitev, L. H. P. — Anton Koleša Brezmadežni za vrnjeno zdravje.

Darovi.

Za najpotrebnejše namene: Neimenovan 50 K; Marija Hlebš 1 K 10 vin.

Za odkup poganske deklice: Marija Judnič, Štrekljavec, 100 K.

Za kruh sv. Antona: Od sv. Tomaža pri Ormožu 3 K 40 vin.

Za bolgarske misijone: Franica Kavčič 2 kroni.

Za cerkev Jezusovega Srca v Drežnici: Neža Turk 10 K; Neim. iz Stare Loke 26 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. župnija Sv. Jakob ob Savi 37 K 30 v.; Zgornji Tuhinj 92 K 31 v.; Brezovica 23 K; kn. šk. ordinariat nabral 343 K 93 v.; Črnuče 25 K; Kamna gorica 31 K; Marijina družba v Trstu 60 K 80 v.; gdčna. Anica Pirčeva zbrala 8 K 40 v. (venec); goriški bogoslovci 7 K; ljubljanski bogoslovci 121 K 24 v.; Smlednik 11 K 50 v.; Janez Pečolar 11 K 20 v.; Tomišelj 10 K; Mavčiče 86 K 40 v. (3 venci); Šmartin pri Kranju 37 K 2 v.; A. Esih 2 K; Hrustje pri Kranju 3 K 64 v.; Ovšiče 2 K; M. Saje 2 K; župnija Stara Loka 20 K; župnik Laznik iz Slavine 4 K 12 vin.; Terezija Fuchs 5 K; z Jesenic 3 K 32 vin.

VIII. izkaz darov udov armade sv. Križa za sv. deželo. Uršula Hrovat, Ledeča vas, 9 K 69 v.; Marija Dajčer, Kamenščak, 34 K.; Neža Žurman, Ljubljana, 132 K; župni urad Boh. Srednja vas 20 K; Marija Rode, Domžale, 29 K; Roza Ekart, Sv. Janž, 13 K; Marija Slana, Ptuj, 68 K 70 v.; Neža Hriberšek, Šoštanj, 40 K; Marija Bevc, Kamna gorica, 14 K 10 v.; Ivana Valenčič, Nadanje selo, 115 K; Ana Mihelič, Ljubljana, 62 K; Karolina Knoblehar, Novo mesto, 46 K; Erjavcova Miholič Marjanka, Bratonci, 126 K 54 v.; Maks Stanonik, kaplan v Kostanjevici, 46 K 81 v.; Jera Štibernik, Dobrunje, 19 K 50 v.; Mohorič Neža, Davča, 22 K 69 v.; Terezija Čerček, Slivje, 20 K 70 v.; Marija Bukovic, Topol, 8 K; Terezija Jakše, Razdrto, 13 K; Ivana Goričan, Laneja vas, 46 K 10 v.; Neža Križnar, Ljubljana, 18 K 30 v.; Marija Strahovnik, Velenje, 35 K 10 v.; Helena Šajn, Knežak, 30 K 10 v.; Urša Bizjan, Moravče, 8 K; Marija Kolšek, Braslovče, 18 K; Janez Bajec, št. Jurij, 7 K; Urša Hudoklin, št. Jernej, 4 K 60 v.; župni urad Bočna 6 K; Marija Strgar, Volče, 5 K 50 v.; Florijan Rahle, Celje, 18 K; Zofija Wetzl, Mislova, 7 K; uredništvo »Bogoljuba« 46 K; župni urad Boh. Bistrica 25 K 80 v.; župni urad Koprivnik 6 K 20 v.; Marjeta Florjan, Vranjsko, 16 K.

Abstinenčni dan — za oslepele vojake.

Ali ste ga držali, praznovali? V zadnji številki »Bogoljuba« je bil na kratko napovedan. Drugi listi (»Slovenec«, »Domoljub« ...) so o njem pisali nekoliko več.

Po drugih krajih so taki abstinenčni dnevi (ali tudi tedni) že dalj časa v navadi. En dan — ponekod tudi en teden — se določi, oziroma na tak dan se prosi, naj bi nikdo ne pokusil opojne pijače. Kdor ne more abstinent biti vedno, naj bi bil vsaj en dan ali en teden v letu. Kar se pri tem prihrani, se dá v kak dober namen.

Boljšega namena si ne morete misliti, kakor je ta: skrbeti za uboge oslepele vojake. Izmed vseh revežev največji reveži so slepci. Kakó ganljiva je naša slovenska pesem: »Le enkrat bi videl, kak' solnce gor' gre; bi videl, kak' luna, kak' zvezde bliščé!...« Še hujše kakor tistemu, ki ni teh lepih božjih stvari nikoli videl, je pa tistemu, ki je vse to lepo stvarstvo gledal, zdaj pa je tema pokrila njegove oči in so solnce, luna, zvezde zanj pri živem telesu mrtve. In taki bodo naši oslepeli vojaki...

Kdo bi tem revežem ne pomagal, kar jim največ more?! Ali je zanje kaka žrtev prevelika? Ali ni le igrača, zdržati se en dan ali tudi dalj časa vsake opojne pijače in prihranek — ali tudi nekaj več — darovati za te milovana vredne siromake?

Kot abstinenčni dan je bil torej določen kresni dan, 24. junij, ali pa nedelja potem, 27. junij. Ali ste ga držali, praznovali? Ali ste to milo prošnja za uboge slepce preslišali? — Izberete pa lahko v ta namen tudi katerikoli drug dan ali več dni.

Če pa ste že — potem bi bilo treba seveda denar zbrati in odposlati na določeno mesto: »Sveti vojski« v Ljubljani. To se lahko zgodi na razne načine: da ljudje ali sami odpošljejo ali skupaj prinašajo ali kakorkoli ali da se po hišah pobira. Za to zadnje delo bi bile najbolj

poklicane požrtvovalne Marijine hčere. Način se predpisati ne more, kakor se sploh nič predpisati ne more, ampak vse to je samó prošnja do milosrčnih ljudi.

Nekateri so poslali že lepe svote v ta namen — take, da toliko gotovo en dan nikdar ne zapijejo; še več se pa pričakuje. Ko bi dal vsak Slovenec 20 vinarjev (četrtingo litra vina), ki prišlo skupaj blizu 300.000 kron. S tem bi se že nekaj naredilo. Ker pa seveda mnogi ne bodo dali nič, naj bi dali za to drugi več. —

Ako boste poslali kaj tudi iz drugih slovenskih dežel, ne samó s Kranjskega, bo prišlo v prid slepcem iste dežele, odkoder bo denar poslan. Zato se bo natanko zapisalo, odkod je denar prišel. Namerava se, kadar bo mogoče, ustanoviti slovenski zavod za slepce, kakršnega še nimamo. Naši slepi otroci morajo iti, ako se hočejo kaj izobraziti in si malo življenje polajšati, v nemška mesta, kjer se pa v slovenščini nič ne poučé.

Od neke strani se je pa izrekla misel, da naj bi se nabrani denar ne porabil samó za slepce ampak sploh za pohabljenе vojake (brez roke, noge ali obeh rok in nog itd.), ki bodo vsi podpore potrebni. No, kakorkoli že, — to se bo še lahko določilo; vsak pa tudi lahko sam določi namen — namen je takó plemenit, da si bolj plemenitega misliti ne morete; potrebe pa tudi tako velike, da jim ne moremo zadostiti, če še toliko skupaj spravimo.

Ker je pa že toliko raznega dajanja, zato se v teh časih draginje najložje kaj prihrani za dobre namene s tem, da se človek zdrži pijače, brez katere če ne vedno, vsaj nekaj časa čisto lahko in brez vse škode prestane.

Tak abstinenčni dan (morda teden) — seveda prostovoljen — bo odslej vsako leto, dokler se namen ne doseže.

Zdržnost združena z dobroteljnostjo bo rodila najlepše sadove, pa bo tudi razsrienega Boga potolažila.

14. Sreda. Sv. Bonaventura. Popolni odpustek tretjerednikom.

16. Petek. Marija Devica karmelska. V karmelskih cerkvah vsem vernikom popolni odpustek tolikrat, kolikorkrat obiščemo cerkev in molimo po namenu sv. očeta. Odpustke moremo obrniti vernim dušam v prid. Dobiti jih je mogoče od včeraj opoldne naprej pa danes do polnoči. — Popolni odpustek udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje danes ali v osmini kakor 2. dan.

18. Nedelja. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

20. Torek. Popolni odpustek udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje kakor 2. dan.

22. Četrtek. Sv. Marija Magdalena. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan; b) udom prečistega Srca Marijinega.

24. Sobota. Sv. Frančišek Solian. Popolni odpustek tretjerednikom.

25. Nedelja, zadnja v mesecu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

26. Ponedeljek. Sv. Ana. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente in molijo po namenu sv. očeta.

29. Četrtek. Sv. Marta. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

31. Sobota. Sv. Ignacij Lojolski. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

Darovi.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so od 15. aprila do 15. maja poslali čč. gg.: Karel Gnidovec, kaplan v Žužemberku 80 K; Otilij Medveš (zbirko Uršule Tinta), kurat v Ročinju na Goriškem 30 K 48 vin.; kanonik J. Lavrenčič, dekan v Kamniku, 10 K; Jan. Mikuš, župnik v Sorici, 25 K 56 vin.; Anton Jemec, župnik pri Sv. Jakobu ob Savi, 16 K 06 vin.; Ivan Tomažič, katehet uršulinskih šol v Ljubljani, 54 K; Val. Kajdiž, župnik v Borovnici, 58 K 70 vin.; Karel Čigon, vikar v Vojščici na Goriškem, 5 K 40 vin.; Josip Eppich, župnik in duh. svetnik, Stara cerkev, 5 K; Matija Kastelic, župnik, Dol pri Ljubljani, 13 K 60 vin.; Jernej Kovič, žup. upravitelj na Polšniku, 11 K; Matija Škerbec, katehet v Škocijanu pri Mokronogu, 14 K; Jakob Fon, vikar v Kredu na Goriškem, 20 K; dr. J. M. Kržišnik, dekan v Trnovem, 62 K; Gustav Koller, župnik in duh. svetnik v Podragi, 6 K; J. Klavžar, kaplan v

Cerknici, 190 K; J. Razboršek, župnik v Tunicah 8 K; Anton Oblak, župnik, št. Lovrenc ob Temenici, 50 K; Ludvik Schiffner, župnik v Žalini, 36 K 52 vin.; Ivan Drešar, kaplan v Smladniku, 42 K 50 vin.; Andrej Širaj, župnik, Sava ob juž. žel., 4 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Podraga 5 K; g. kaplan Erzin 16 K 90 vin.; št. Vid pri Vipavi 25 K 38 vin.; Tržič 165 K (5 vencev: zbrale Ivana Schweiger, Marija Mally, Katarina Župec, Helena Zaletel in Jožefa Cvek); Sv. Peter pri Novem mestu 26 K; Breznica 40 K 70 vin.; dekleta iz št. Petra pri Radgoni 6 K 38 vin.; Hinje (Marijina družba) 13 K 60 vin.; Sv. Križ pri Kostanjevici 14 K; Studeno 4 K 72 vin.; Šmartin v Tuhinju 90 K; zapuščina po † Mariji Pečjak 90 K; Mekinje 6 K; Javorje nad Škofjo Loko 31 K 20 vin.; Trnovo na Notranjskem 72 K 72 vin.; zakristija pri cerkvi Srca Jezusovega 17 K 12 vin.; Mavčiče 106 K 40 vin.; Kamnik (II. zbirka) 33 K; J. Jarc 26 K (venec); Cirknica 40 K; Domžale 64 K; Mengeš (II. zbirka) 6 K; Gradec 5 K; Hotič 2 K 60 vin.; Poljane nad Škofjo Loko 75 K; Grahovo 12 K 90 vin.; Jakob Sercar na Blatu pri Pliberku 50 K (za misijone).

Za bolgarske misijone. M. Kostanjevac zbral 13 K; F. Šercar 50 K; št. Vid pri Vipavi 3 K 60 vin.

Za bratovščino sv. Dizma (za duše v vičaj): Č. g. Martin Kerin, župnik v Boštanju, 16 K 34 vin.; č. g. Fr. Dolinar, župnik v Cerkljah, 10 K.

Za dobre namene neka umrla oseba iz Šmiklavža pri Slov. Gradcu 100 K.

Za križev pot v Bosni: Ivana Filipič Amerika, 21 K.

Za bosenski misijon: Dunajske Slovenke 10 kron.

Za cerkev sv. Jožefa: Jan. Drozg 2 K; Mar. Pavalec 2 K; Mar. žen 6 K; Ana Luketa 3 K; Mar. Brežan 3 K; J. Jančar 300 kron; Betti Munda 100 K; po vč. gosp. kanoniku Novaku 90 K; J. Ažman 50 K; Bara Nemanič nabrala 80 K; Marjeta Puželj nabrala 20 K; Meta Golobič nabrala 28 K; vč. g. dekan Pešec 20 K; Ivana Rožnik, Ivana Jäger, J. Ferfolja, Marija Kastelic, Ter. Jeglič, Ter. Kovič, Ivan Dremelj in P. Valerijan Učak po 10 K; Marija Remic, dr. Anton Bartol in Ter. Košir po 5 K; več neimenovanih skupaj 250 K.

Za družbo sv. Petra Klaverja: P. Marko 3 krone.

Za misijone: Tereza Slimšek 10 K; Herm. Schiller, Skočidol, 20 K.

Za kruh sv. Antona: Neim. 1 K; iz Stare Fužine 5 K.

Za Afriko: Marija Cundrč 4 K; za kruh sv. Antona Frančiška Potočnik 5 K.

CRESCERE
FORTIS

SANATORIUM · EMONA
ZA NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI.
· PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA · 4
ŠE P · ZDRAVNIK · PRIMARIJ · DR. FR. DERGANČ

Misijon.

Héerke iz dobrih rodbin, ki žutijo v sebi poklie za redovništvo in se hcéejo posvetiti vzgoji revnih otrok in misijon-skemu delu v tu- in inozemstvu, se sprejmo v 633

samostan Srca Jezusovega

(Herz-Jesu-Kloster)

Dunaj XXI. Leopoldauerstrasse 123.

Bogata zaloga 546

šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev

pri
Ivan Jax & sin
Ljubljana,
Dunajska cesta 17.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

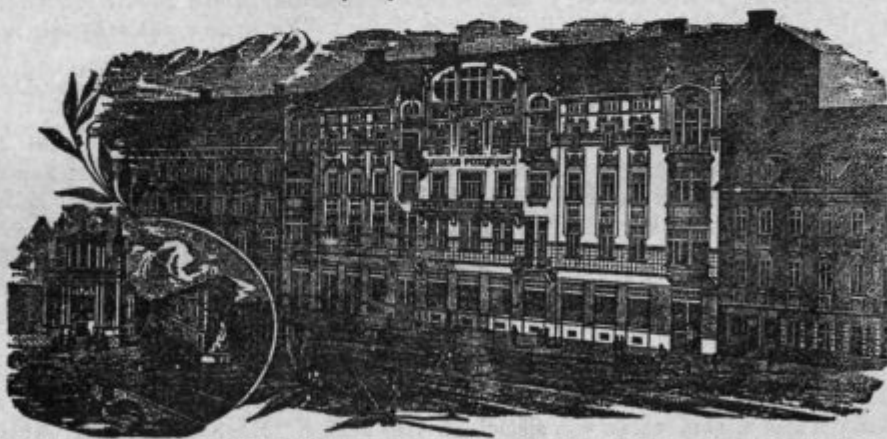
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za franciškansko cerkvijo sprejema **hranilne vloge in vloge v tekočem računu**, za katere jamčijo ne samo njeni združniki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

33

4 ³/₄ %

brez kaknega od-bitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4·75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1914 čez 22 mil. jonov K. Za nalaganje po pošti so pošno-hranilnične polo-žnice brezpla. na razpolago.

Načelstvo.

Dnevnik:

„Slovenec“

stane po pošti prejemam:

Sobotna izdaja celoletno 7 kron.

celoletno	K 26—
polletno	„ 13—
četrletno	„ 6·50
mesečno	„ 2·20

KATOLISKA TISKARNA

V LJUBLJANI

sprejema v natis vsakojake tiskovine od preproste do najfinejše izvršitve.